

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 PÉNTEK június 18.

167. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

Állameszme és önkormányzat

Radics Istvánnak a Dom legutóbbi számában megjelent cikke világosságot derít azoknak a kijelentéseknek homályára, amelyeket a miniszterelnök a parlament ülésén tett a nemzetiségi jogokról a vajdasági községi választások kérdésével kapcsolatban. A miniszterelnök tudva levően azt mondotta, hogy bármennyire teljesíti is az állam a békeszerződések által rákényszerített kötelezettségeit a nemzetiségek iránt, mégsem szabad megelégedni az államegység szempontjáról, amikor megadják az önkormányzatot a Vajdaságnak. Azt a veszélyt azonban, amellyel az államegységet a vajdasági községek autonómiájának hiánytalan megvalósítása fenyegethetné, nem konkretizálta a kormány elnöke. Radics cikke ismerteti annak a Pasic-kormány idején tartott minisztertanácsnak történetét, amelyen a vajdasági önkormányzat ügye vita tárgya volt és ezzel az Uzunovic Nikola miniszterelnök által célzásokba burkolt aggodalmat nyíltan kifejezésre juttatja.

Rámutat Radics arra, hogy a horvát parasztpárti a megegyezés első kormányának megalakulása óta állandóan sürgette a községi önkormányzatokról szóló törvény kiterjesztését az egész országra. Pasic a múlt év decemberében — írja Radics — a minisztertanács ülésén, ahol ez a kérdés szóba került, a Vajdaságra vonatkozó követelést azzal az érveléssel hátrította el, hogy az önkormányzat révén a Vajdaság némely községében magyar, vagy német volna az előjáróság, vagy a polgármester.

Ez volna tehát az a nyomatékos argumentum, amely a vajdasági községi választások kiírása körül a legmesszebbmenő óvatosságot parancsolná. Ez volna tehát az a baj, amelynek elkerülését tűzi ki céljául az államegységet féltő providenciális kormányzati gondoskodás. De vajjon valóban csorbulna-e az állam presztízse és nemzeti jellege, ha azokban a községekben, ahol a magyarok, vagy németek vannak többségben, magyarok vagy németek dominálnának a képviselőtestületben és előjáróságban? Itt van például Románia, ahol már országsszerte lezajlottak a községi választások. Tánadt-e rés a román állam tekintélyén abból, hogy Marosvásárhelyen Bernády György dr., a magyar párt egyik vezére lett a polgármester? Vagy pillantsunk vissza a régi Magyarország nemzetiséglakta vidékeinek önkormányzatára. Szabadkán évtizedeken át bunyevác volt a polgármester és a város fejlődésének irányát mindig a bunyevác többség akarata szabta meg. Ujvidéken szerb volt a polgármester és a tanács több tagja, Versecen szerb volt a főispán és főkapitány, német a polgármester és a törvényhatósági közgyűléseken szabadon használhatták a nemzetiségi nyelveket a bizottsági tagok. Származott-e ebből a legcsekélyebb kár is a magyar állameszme-re?

A Vajdaság községi önkormány-

zatának bevezetése kétségtelenül azal a következménnyel jár, hogy a magyar községekben magyar többsége lesz a képviselőtestületnek. Nem is lehet ez másképp Horgoson, Topolán és Maliidjosen. A községi autonómia fogalmának lényege az, hogy a község ügyeit azok intézik, akiket a lakosság többségének bizalma erre a célra megválaszt. Igenis legyen magyar annak a falunak bírójára és előjáróságára, ahol a lakosság túlnyomó része magyar. Ez az állapot nemcsak hogy nem okozna karcot az állameszme drágakövén, hanem azt még fényesebbre csiszolná. Nem az államegység szilárdágában, tizenegy millió szláv nagy történelmi próbát kiállított államalkotó erejében kételkedik-e az,

aki azt állítja, hogy egy milliányi nemzetiségnek számaránya szerint való érvényesülése a községi önkormányzatokban nemzeti szempontból nem kívánatos?

A vajdasági politikai népgyűlésen az ország valamennyi politikai pártjának szónokai valóságos versenyt fejtenek ki a magyarság lojalitásának és állampolgári megbízhatóságának elismerésében. Ezeket a dícséreteket a magyarság, ha választási *captatio benevolentiae*-nak tekinti is, nem tudja annyira lebecsülni, hogy a maga vitathatatlan államlátszó szükségesszerű visszhangjával is ne értékelje. Lehetetlen, hogy ha konkrét okot szolgáltatunk volna a bizalmatlanságra, azt a parlamentben vagy meetingeken a nacio-

nalizmus elhallgatná. Már pedig semmiféle ilyen kézzelfogható panasz ellenünk nem hangzik el. Ideje volna már, hogy a magyarság tiszta szándékait, kifogástalan magatartását és az ország fejlődésének előmozdítására kínálkozó munkaképességét ne csak szóbelileg, hanem cselekedetekkel is honorálja.

Az, hogy a Vajdaság önkormányzatot kapjon, gazdasági, szociális és közigazgatási szükségesség. Ennek a szükségességnek tagadása és a belőle folyó követelmények restrinálása nem állhat az állameszme érdekében, mert ezt csak erősíti, ha minden országrész minden polgára hozzájut azokhoz a jogokhoz, amelyek az alkotmány és törvények értelmében megilletik.

A kisantant konferencia első napján Bulgária népszövetségi kölcsönéről tárgyaltak

Benes bizonytalan helyzete miatt megrövidül a konferencia időtartama Nincs megegyezés arról, hogy Jugoszlávia, vagy Románia képviselje-e a kisantantot a Népszövetség Tanácsában

Bledből jelentik: Csütörtökön megkezdődött a kisantant külügyminisztereinek konferenciája. *Nincsiés* külügyminiszter már szerdán este megérkezett Bledbe *Emandi* beogradi román követ és *Okenszki* lengyel követ kíséretében, aki megfigyelőként lesz jelen a konferencia színhelyén. *Seba* csehszlovák követ elutazott *Benes* elé.

Benes csehszlovák külügyminiszter és *Mitileanu* román külügyminiszter reggel kilenc órakor érkeztek

Benes négyki'ós csukát fogott a blédi tóban

Félóra múlva a három külügyminiszter a tóparton sétát tett és ekkor az újságíróknak tudomására jutott, hogy a konferencia megnyitását tíz órától tizenegy órára halasztották el. A sajtó képviselői számára a külügyminiszterek semmiféle nyilatkozatot nem voltak hajlandók tenni. *A tömenit séta alkalmával Benes, aki szenvedélyes halász, arra kérte*

Bizonytalan a konferencia kimenetele

Dél előtt tizenegy órakor kezdődött az első tanácskozás, amely délután egy óráig tartott. Az ülésről nem adtak ki hivatalos jelentést. A külföldi diplomaták köréből szerzett értesülés szerint

a konferencia sorsa igen bizonytalan.

amit két főokra vezetnek vissza. Elsősorban befolyásolja a konferencia menetét *Benes* súlyos helyzete. A csehszlovák nemzeti szocialista párt — mint ismeretes — nem hagyta jóvá az új agrárvtörvényt, a melyet az új tiszviselőkormány terjesztett a parlament elé és különösen a párt radikális szárnya azt hangoztatja, hogy

Benesnek, aki a nemzeti szocialistapárt tagja, ki kell lépnie a kormányból.

Emiatt *Benes*nek minél előbb vissza

meg különvonattal. A román miniszter kíséretében *Csolakantics* bukaresti jugoszláv követ, *Cantacuzena*, a román külügyminisztérium kabinetfőnöke és *Arion* sajtófőnök voltak.

A pályaudvaron *Nesics* Ljuba prágai jugoszláv követ a feleségével és *Vukesevics* kabinetfőnök fogadták a csehszlovák és a román külügyminisztert. A vendégek a Toplice-szállóban szálltak meg külön lakosztályokban.

*Nincsiés*et, tegye lehetővé számára, hogy egy kis halászdórt folytasson. Rövid idő múlva halászszerzőmókat hoztak *Benes*nek, aki félóra leltével négy kilogrammos csukát fogott.

Bledben igen élénk az élet, a fürdő fel van lobogóva, igen sok idegen van, az európai nagy lapok képviselői, diplomaták és megfigyelők.

kell utaznia Prágába és ezért a konferenciát vasárnap helyett valószínűleg pénteken, de legkésőbb szombaton be kell fejezni. *Benes* már intézkedett is, hogy szombaton reggel elutazhasson Bledből. A konferencia időtartamának megrövidülése következtében a kisantant sajtó képviselőinek konferenciáját is csütörtökön tartják meg vasárnap helyett. A második ok, amely nehézségeket támaszt, az, hogy a tanácskozások új résztvevője *Mitileanu* román külügyminiszter teljesen idegen két külügyminisztértársa előtt.

Az SHS királyság a bolgár kölcsön ellen

A konferencia programjáról kitűdött, hogy elsősorban a bolgár kölcsön ügye kerül tárgyalás alá. *Bulgária a Népszövetségtől két és fél millió font sterling kölcsönt kapott a*

menekültek segélyezésére. Az S. H. S. királyságnak azonban az a véleménye, hogy Bulgáriát nem illeti meg ilyen kölcsön, mert az ország területén nem tartózkodnak politikai menekültek és azok a repatriáltak, akik *Macedóniából átköltöztek Bulgáriába, nem tekinthetők menekülteknek.* Magyarországról úgy látszik a konferencia nem tárgyal, mert a kisantant-államok képviselve voltak a genfi konferencián, amikor Magyarország pénzügyi ellenőrzéséről volt szó és már akkor alkalmuk volt megtárgyalni ezt a kérdést.

A Balkán-paktum terve nem kerül szóba a konferencián

A csütörtök délelőtti ülésen *Benes* csehszlovák külügyminiszter beszámolt a Népszövetség legutóbbi ülésének eredményeiről

és a konferencia ezzel kapcsolatban foglalkozott a bolgár menekültek részére folyósítandó népszövetségi kölcsön, valamint a magyar szanálás kérdésével.

Mitileanu román külügyminiszter ezután bejelentette, hogy Románia a kisantant-államokkal szemben tovább folytatja a liberális kormány politikáját.

A német-orosz szerződés, valamint a Balkán-paktum nem kerül szóba a konferencián.

Benes még nem döntött arról, hogy lemond-e a külügyministerségéről

Benes környezetéből a csehszlovák külügyminiszter helyzetét a következőképpen magyarázzák: Nem felel meg a valóságnak az a verzió, amelyet egy milánói lap közöl, amely szerint *Benes* kész volna lemondani képviselői mandátumáról is, hogy miniszter maradhasson. *Benes* megérkezése után azonnal visszaküldte

Prágába Hajek sajtófőnököt, aki üzenetet visz a nemzeti szocialista párt-nak.

A csehszlovák delegáció körében elterjedt hírek szerint Benes még nem döntött arról, hogy eleget tesz-e pártja követelésének, hanem előbb érintkezésbe lép Cerny miniszterelnökkel és Masaryk köztársasági elnökkel.

Nézeteltérés Nincsics és Mitileanu között

A *Bácsmegyei Napló* tudósítója beavatott helyen, úgy értesült, hogy a konferencia mai ülésén komoly nézeteltérés támadt Nincsics külügyminiszter és Mitileanu román külügyminiszter között. Csehszlovákiát, mely a Népszövetségi Tanácsban eddig a kisanantot képviselte, a legközelebbi két-három évre a kisanant másik állama fogja felváltani.

Egy óraker a Toplice-szállóban intim ebéd volt, amelyen csak a három miniszter vett részt. A külügyminiszterek ezután visszavonultak lakosztályaikba és négy óraker érkeztek meg, amikor ujra megkezdődött a konferencia. Este nyolc óraker ünnepélyes estebédet tartanak, amelyen a delegáció összes tagjai résztvesznek.

Abban a kérdésben, hogy Románia vagy Jugoszlávia vegye át a tanácstagságot, Nincsics és Mitileanu nem tudtak meg-egyezni,

miután mindkét fél ragaszkodott az elsőbbségi joghoz. A döntést ebben az ügyben előreláthatólag csak később fogják meghozni a kisanant-konferencia után.

A kisanant: paradokszon — írja az Obzor

Zagrebból jelentik: Politikai körökben óriási feltűnést keltett az *Obzor* című zagrebi lap csütörtöki vezércikke, amely a blédi konferenciával és a kisanant politikai jelentőségével foglalkozik. Az *Obzor* igen közel áll a Radics-párthoz és zagrebi politikai körök az abban foglaltakat a Radics-párt álláspontjának tekintik. Az *Obzor* az említett cikkben a következőket mondja:

— Az összes ma fennálló európai szövetségek közül a kisanant szövetsége hallat magáról a legkevésbé és csak egészen kivételesen és akkor is jelentéktelen kérdésekben áll össze. A kisanant együttműködése ma kizárólag abban merül ki, hogy a Magyarország ellen teendő rendszabályokat beszélik meg. Igaz, hogy a Magyarország elleni védekezés ma még üres frázis és gondoskodni kell szükség esetén közös fellépésről. Mi történik azonban akkor, ha Magyarországon mérsékelt irányzat kerül hatalomra, amely

a szomszédokkal jó viszonyban kíván lenni? A blédi konferenciának éppúgy mint már előbb sok más konferenciának semmi értelme sincsen. Tudjuk nagyon jól, hogy minden optimisztikus nyilatkozat ellenére is óriási ellentét van a kisanant államai között és ezek az ellentétek rögtön nyilvánosságra kerülnek, minélyt a Magyarország elleni védekezés, mint jelszó is, tárgyalanná válik.

Az *Obzor* ezután a jugoszláv és román ellentétekről ír és azt mondja, hogy Románia sietett megszerezni Olaszország barátságát, míg Jugoszlávia barátsága Olaszországgal, csak szükségbarátság. Olaszország, Albánia, Görögország és Románia olyan mint egy a bronce Jugoszlávia körül, amelyet fel is használnának, ha nem kellene tartaniok valamelyik hatalom közbelépésétől. Az *Obzor* szerint a kisanant léte ma paradokszon s paradokszon az is, hogy konferenciát tart.

A külügyminisztérium nyilatkozata

A beogradi külügyminisztérium nyilatkozatot adott ki, amelyben határozottan megcáfolja azt a hírt, hogy a blédi konferenciát péntek este befejezték és a külügyminiszterek már szombaton este elutaz-

nának Blédből. A külügyminisztérium kijelenti, hogy nem lesz semmi eltérés a kisanant-konferencia megállapított programjától. A konferencia a program szerint szombat estig fog tartani.

Jelentés a királynak

Markovics Jován dr. külügyminiszterhelyettes csütörtökön délután kihallgatáson jelent meg a király-

nál. A külügyminiszterhelyettes a Blédből érkezett jelentésekről számolt be Öfelségének.

Vinkovce és Bléd között

Mitileanu román külügyminiszter Vinkovce és Bléd között a vonaton fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt nyilatkozatot tett. Kijelentette, hogy szeptemberben Csehszlovákia helyett Románia fogja megkapni a népszövetségi tagságot.

Mitileanu külügyminiszter, hogy Romániában nagy nyugtalanságot keltett az a hír, amely szerint Szovjetország megegyezést kötött volna Bulgáriával és hogy ezzel kapcsolatban Bulgária elismerte volna Szovjetország igényét Besszarabiára.

Piros rózsá, fehér rózsá, zöld levél

Betiltottak egy mükedvelő előadást Szomborban a virágosó miatt

Szomborból jelentik: A szombori rendőrség 12956. számú határozatával a »Juhászlegény, szegény Juhászlegény« című operett csütörtökre és péntekre kitűzött előadását betiltotta.

A darabot a szombori iparos dalárda mükedvelői a mult szombat óta játszották Szomborban. A rendezőség eredetileg csak öt előadásra kért engedélyt, minthogy azonban a darabnak rendkívül nagy sikere volt, az iparos dalárda még két előadás engedélyezését kérte. A két előadást csütörtökön és pénteken kellett volna lejátszani. A Juhászlegény, szegény juhászlegény szerdai előadását azonban incidens zavarta meg, amely miatt a további előadások engedélyezését a rendőrség visszavonta. Az első

felvonás végén ugyanis a szinpadra a zsinórpadlásról virágosót hintettek. A hatásos jelenetet a közönség lelkesen megtapsolta, az inspekciós rendőrtisztnek azonban feltűnt, hogy a szinpadra hulló virágok piros, fehér és zöld színűek. Azonnal felsietett a szinfalak közé és megállapította, hogy a jámbor mükedvelők kétségtelenül nemzetellenes tendenciával piros és fehér rózsát hullattak a szinpadra és a rózsá zöld levele veszedelmes trióval egészítette ki a színegyveleget. A rendőrtisztviselő azonnal be akarta tiltani az előadást és csak hosszú kapacitálásra volt hajlandó beleegyezni abba, hogy a szerdai előadást befejezzék, kijelentette azonban, hogy jelentést tesz felettes hatóságának a

»tüntetésről« és bünyelképen összesöpörtette a szinpadra lehullott virágzirmonkat, leveleket és beszállította a rendőrségre.

Csütörtök délelőtt az iparos dalárda valóban végzést kapott a rendőrségtől, amelyben arra való hivatkozással, hogy a szerdai virágosóben tüntető tendenciákat lehet észrevenni, a rendőrség a csü-

törtöki és pénteki előadás megtartását nem engedélyezi.

Az iparos dalárda felkérésére több szombori előkelő szerb polgár írt közbe a hatóságoknál a betiltó végzés visszavonása érdekében, közbenjárásuknak azonban nem volt eredménye és így a Juhászlegény szombori előadás-sorozat megszakadt.

Felemelik a házbért

és csökkentik a kedvezményezettek számát

Novemberben új lakástörvény lép életbe — Egy évi átmeneti idő a »pszichológiai« felkészülésre — Szimonovics szociálpolitikai miniszter nyilatkozata

Beogradból jelentik: A szociálpolitikai minisztérium új lakástörvény tervezetét készítette, amelyet már a király elé terjesztett jóváhagyás végett. Szimonovics miniszter kijelentette, hogy az új törvény nagyobbarányú változtatásokat fog tartalmazni az eddigi lakásjogi viszonyokon.

— Az új lakástörvény — mondta a miniszter — egyévi határidőt ad, hogy a városok lakossága pszichológailag felkészüljön az 1927 novemberében beálló új helyzetre. A tervezet szembetűnő vonása, hogy a háborúelőtti és a rekvirált lakásokra vonatkozó egyetlen klauzula érvényét sem hosszabbítja meg. De erre az átmeneti egy évre sem hosszabbítja meg egyszerűen a jelenlegi állapotot. A házbéreket általában felemeli.

— Az 1-4 szobás, rekvirált vagy kedvezményezett személyek által

béren birt lakások bére jelenleg a háborúelőttinek hatszorosa, a négy-szobásnál nagyobb lakásoké a háborúelőttinek kilencszerese. Az új tervezet szerint a rekvirált lakások bére tízszerez, illetőleg tizenkétszerez lesz. Rekvirált lakásra és megszállt bérekre azonban nem lesz azoknak joga, akiknek eddig volt. A kedvezményben ezentúl csak a rokkantak, nyugdíjasok, állami tisztviselők, szellemi és fizikai munkások részesülnek. Az volt a tendencia, hogy a minimumra csökkentjük a kedvezményezettek számát és például azoknak az állami tisztviselőknek sem lesz joguk rekvirált lakásra, akiknek évi 36.000 dinárnál nagyobb a fizetésük. Mindazok számára, akik az új törvény szerint nem kedvezményezettek, már ez év novemberében a rendes szerződéses viszony lép életbe: a szabad egyezkedés házigazda és lakó között.

NAPRÓL NAPRA

Az időjárás szabályozása

Nem először mondom: öreg hiba, hogy bár időjárás van, de nincs időjárásbíró-ság. Ezért van, hogy esik amikor nem kellene, s tikkasztó meleg van, amikor még a nyári vendéglős sem haragudna egy kis esőre. Illetve az idén eddig esett, akkor is, amikor kellett, s még jobban esett, amikor nem kellett. Persze ha volna időjárásbíró-ság, akkor ez mind szabályozva volna. Topolán például minden kitűnően van szabályozva, mert van topolai járásbíró-ság.

Minden második ember, de talán minden első ember azt állítja, hogy birtokában van a csalhatatlan időjárás szabályozó-eszközének. Találkozom egy kapu alatt kedves barátommal dr. Uzsy Izsóval. Odakint zuhog az eső...

— Tudtam, mondja diadalmasan, hogy eső lesz... Fehér nyári ruha s fehér cipő van rajtam. Ha én fehér ruhát veszek magamra, akkor feltétlenül zivatar van. Ilyen peches ember nincs más, mint én.

Vastag cseppekben ömlik rólam az iz-zadság. Tűz a nap. A kávéház előtt ott ül szimpatikus hitelezőm, fagyaltot eszik, s jégbe hűtött málnaszörpöt iszik hozzá. Szenved a melegtől.

— A fene egye meg... Tudtam, hogy ma elviselhetetlen meleg lesz, mert amilyen pechem van, vastag lóden ruhát vettem föl...

Ki nem hiszi, hogy rendelkezik azzal a titokzatos hatalommal, hogy az időjárás direkt az ő bosszantására alakul? Eső van, ha otthon felejté az esernyőjét s meleg nap tűz le, ha magával hozza az átmeneti kabátját... Amiből következik, hogy az időjárást ki lehetne gyógyítani a szeszélyességéből. Össze kellene fogatni ezeket a peches embereket. Az egyik felét kényszeríteni kellene arra, hogy fehér cipőt, fehér ruhát öltö-sön s felejtse otthon az esernyőjét, a másik felét pedig arra kötelezni, hogy esernyővel, vastagtalpu Bergsteigercipőben és télikabátban járjon. Mit csinálna

akkor az időjárás? Bizonyosan szép, szabályos volna, olyan, amilyenek a kalendárium és az időjós parancsolja.

Új állami bevételi forrás

Beogradban szorgalmasan tárgyalják az új egységes adótörvényeket. Talán még nem késünk le, ha a törvényhozás figyelmét egy új állami bevételi forrásra irányítjuk, ami esetleg feleslegessé tesz minden adót. Petrovoszelórol írja az ottani tudósítónk, hogy a sztari-becsei főszolgabíró három petrovoszelói polgárt, a három Sztanojev testvért, elítélte fejenként ötven-ötven dinárra, mert káromkodtak.

Nagyon helyes, hogy a káromkodást megbüntetik, de ezt általánossá kellene tenni. Az állam e révén hatalmas bevételhez jutna.

Olyan idöket élünk s olyan viszonyok vannak, hogy muszáj káromkodni. Mit csináljon az, akinek elveszik a földjét, aztán elviszik a párnáját, mert az elvett föld után nem fizette meg az adót? Káromkodik egyet. Mit csináljon, akit licitálnak, aki ellen csődöt kérnek? Szive szerint kikáromkodja magát. Akinek közigazgatásnál, bíróságnál, vasutnál, postánál nem értik meg a szavát? Akinek dolga van a vámhivatalnál? Aki pénzt kér kölcsön s nem adnak neki? Mit tehet mást? Káromkodik...

Akinek szive a káromkodás révén megenyhül az pedig fizessen. Határozottan a lukszusadó egyik neme volna a káromkodási adó. Csak persze különböző skálákat kellene felállítani. Az egyszerű azt a teremburját ötven dinárba kerülne, de ha valaki a miniszterek felmenő ágbeli rokonait emlegetné az Ur-istennel kapcsolatban, annak lényegesen többet kellene fizetnie.

Az egész pénzügyi adminisztrációt meg lehetne oldani, ha kineveznének néhány káromkodási felügyelőt. S ezek fizetése sem kerülne semmibe. Akiket nem neveznek ki, mindjárt megfizetik a kinevezettek egész honoráriumát — káromkodási adóban.

KISEBBSÉGI ÉLET

●●●

A jogtudósok nemzetközi testülete, a Londonban székelő International Law Association, Bécsben tartja meg ezévi kongresszusát. A nemzetközi testület, melynek tagjai a kulturnemzetek legkiválóbb jogászai, a kongresszus napirendjére számos nemzetközi vonatkozású problémát tűzött ki, közöttük olyanokat, melyeket a békeszerződések csak igen hézagosan rendeztek. Az osztrák alosztály elnökének dr. Hoffmannsthal javaslatára a kongresszus behatóan foglalkozni fog a nemzeti kisebbségek jogainak kodifikálásával is.

*

A magyar tisztviselők sorsáról folytatott érdekes beszélgetést Bethlen György gróffal az Erdélyi Hírlap munkatársa.

— Igaz-e méltóságos uram, hogy végre elintézték nyert az esküt nem tett magyar tisztviselők ügye? — kérdezte az újságíró.

— Talán korai volna még nyilvánosságra hozni: most tárgyaltuk a miniszter úrral. Tény az, hogy a kisebbségi miniszter ur megszövegezte a kibocsátandó dekrétumot, amit Goga belügyminiszter ur is jóváhagyott.

— Mikor kerül a dekrétum nyilvánosságra?

— Valószínűleg a jövő héten megjelenik a hivatalos lapban.

— Mi a véleménye az elnök úrnak az ellenzék koncentrikus támadásáról egyes magyar kisebbségi képviselők ellen, lesz valami kihatással a nevezett képviselők mandátumára?

Bethlen gróf láthatóan nem szívesen felelt erre a kérdésre.

— Be kell várni a parlamenti igazolóbizottságot; ettől függ minden.

— A támadások változtattak valamit a kormány magatartásán?

— Nem. Az Averescu-kormány a legteljesebben állja azt, ami a választások előtt vállalt kötelezettségéből ered.

*

A csehszlovák nyelvrendelet 70-ik szakaszának 3-ik pontja értelmében az állam szerveiként tekintendők a rendezett tanácsú városok tanácsai, amennyiben állami, politikai vagy pénzügyigazgatási ügyeket intéznek el és a 73-ik szakasz értelmében a rendezett tanácsú város polgármesterének és helyettesének az államnyelvet tökéletesen kell bírnia. A legfelsőbb közigazgatási bíróságnak múlt év december hó 17-ikén 24.206. szám alatt hozott döntése szerint a nyelvrendeletnek ezek az intézkedései törvényellenesek. Az 1920. évi 122. számú nyelvtörvény ugyanis az államnyelv tekintetében csak azokra az intézményekre tesz intézkedést, amelyeket az állam létesített és tart fenn, semmi esetre sem vonatkozik azonban azokra a többi közhatalóságokra és szervekre, amelyek az államtól függetlenek, még akkor sem, ha ezek a saját funkcióik mellett az állam nevében vagy megbízásából más funkciókat is teljesítenek.

*

A szlovénközi magyar vasutasok háromtagú küldöttségét vezette Tedor Miklós keresztényszocialista képviselő a vasutügyi és postaügyi miniszterek elé. A küldöttséget, melynek tagjai voltak Voszatka János, Lászlóffy Ferenc és Janosovics Sándor, először Riha vasutügyi miniszter fogadta. A miniszter előtt Voszatka előszóval is ismertette az átnyújtott memorandum tartalmát és megdöbbenő adatokkal világított rá az önhírbájakon kívül elbocsátott vasutasok rettenetű nyomorára. A küldöttség kérte az elbocsátottaknak jogosan járó nyugdíj sürgős kintalását s az évek óta elintézetlen kérvények kedvező elintézését.

A miniszter válaszában meleg szavakkal adott kifejezést annak az együtt-

érzésnek, amelyet mint hivatalnok sorssújtotta kollégáival szemben érez és kilátásba helyezett az elbocsátottak ügyének őszinte támogatását, majd felszólította a küldöttséget, hogy a nyugdíjat kérő elbocsátott vasutasok névjegyzékét mielőbb terjesszék föl hozzá. A küldöttség ezután a postaügyi miniszteriumba ment át, ahol

Fatka miniszter soronkívül a legnagyobb készséggel fogadta az elbocsátott közalkalmazottak képviselőit. Az ötnegyed órás kihallgatáson a miniszter két referens jelenlétében minden fölmerült kérdésre válaszolt és nyomban ki is adta az utasításokat a referenseknek a beígért elintézők fogadtatására.

Lemond a lengyel köztársasági elnök

Pilsudszkyt választják meg köztársasági elnöknek

Varsóból jelentik: A szejm bizottsága elfogadta az 1921. évi alkotmány módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslatot.

A javaslat fölhatalmazza a köztársasági elnököt, hogy a törvényhozás két házát bármikor feloszlatathatja

ezenkívül vétőt emelhet a szejm által elfogadott törvényjavaslatok ellen.

Pilsudszky tábornok a hadügyminiszterségről lemondott, utód-

ja valószínűleg Valikovszky lesz.

A lengyel politikai körök szerint az alkotmánymódosítás elfogadása és a tábornok lemondása között kapcsolat van. Miután a házfelosztás jogát az elnök megkapta, valószínű, hogy

a jelenlegi elnök lemond és helyére Pilsudszkyt választják meg.

aki most már biztosan elfogadja az elnöki méltóságot.

Borzalmas tömeggyilkosság Dortmundban

Egy mészáros meggyilkolta feleségét, három gyermekét, két lakóját, azután öngyilkos lett

Dortmundból jelentik: Szörnyű tömeggyilkosság történt csütörtök hajnalban Dortmundban, amelynek hét ember esett áldozatul. Blaschkowski Sándor mészáros, aki gyakran részegeskedett és feleségével civódott, csütörtökön hajnalban amikor újból részegen jött haza a kocsmából

baltával meggyilkolta feleségét és három gyermekét, majd felrohant házának harmadik emeletére, ahol egyik albérlőjét ölte meg. Innen lejövet a lépcsőkön találkozott a házban lakó egyik asszonnyal, ezzel is végzett, aztán fölbélte magát.

A szörnyű vérengzésről a rendőri bizottság a következőket állapította meg: Blaschkowski először feleségét gyilkolta meg két fejszeapással. Az asszony szétroncsolt fejű, véres holttestét az ágyban találták meg. Utána kilenc éves Ernő fiával szintén az ágyban végzett, majd két leányát, a nyolc éves Helént és az öt éves Orsolyát ugyancsak almukban gyilkolta meg a vérengző apa.

Az egész szoba, ahol a család aludt, csupa vér volt, valamennyi áldozatának a fejét roncsolta szét a dühögő ember.

A vértől még jobban megvadult Blaschkowski ezután felrohant házának har-

madik emeletére, ahol nyolc albérlője lakott. Egyenesen Bude Frigyes pincér ágyához tartott, akivel egész éjjel együtt kocsmazott és

baltával kettévágta ivótársának a fejét is.

A velőtrázó sikoltásra felébredt a szoba többi lakója is, akik azonban nem mertek hozzányulni a dühögő emberhez.

A tömeggyilkos teljesen bevérrezett ruhával és kezekkel távozott és

a lépcsőkön találkozott Meliczki Anna hatgyermekes családjával, akivel régebben pörösködött már. Erre is rávetette magát és fejsze-csapáscsokkal leterítette.

A szerencsétlen asszony egyik gyermeke épen ekkor jött ki a lakásból és rémült sikoltására lettek a házbeliek figyelmesek a szörnyű eseményekre.

Amíg az azonnal értesített rendőrség a házba érkezett

Blaschkowski szobájába zárkózott és revolverrel fölbélte magát,

ugyhogy a rendőrség már holtan találta.

A házbeliek állítása szerint a tömeggyilkos mészáros ötven márkáért vett össze a feleségével és ez a jelentéktelen összeg volt a borzalmas vérengzés előidézője.

Kedvezően haladnak Briand kormányalakító tárgyalásai

A radikális párt ellenzi a koncentrációt

Párisból jelentik: Briand kedvező kilátásokkal kezdte meg kormányalakító tárgyalásait. A sajtó általában rokon-szenvvel fogadja, hogy a köztársaság elnöke újból Briandot akarja a kormány élére állítani.

Bár a nehézségek még igen nagyok és szinte áthidalhatatlanoknak látszanak, mégis megvan a remény, hogy péntekre együtt lesz a republikánus koncentráció kormánya

és az új Briand-kabinet szombatán talán már be is mutatkozhat a kamarában.

Új akadályt jelent a radikális-párt szerdán este megtartott szűk körű kongresszusa, amely kimondta, hogy

a radikális-párt elvileg ellenzi a koncentráció tervét és jobban szeretné, ha Herriot alakítana tiszta radikális kormányt.

A radikális-párt izgalmas vitáját Chau-

temps, Herriot volt belügyminisztere nyitotta meg, aki határozottan visszautasította a nemzeti egység kormányának gondolatát, mert az csak belső surlódásokra vezetne. Ezzel szemben Franklin-Bouillon, a párt jobb-szárnyának vezére utalt arra, hogy lehetetlen a gazdaságtól áldozatot követelni a szunálás érdekében, ha a politikusok nem tudják meghozni azt a kisebb áldozatot, hogy megszüntessék a villongásokat, holott minden francia hazafi egyetértésére van szükség. Chaumemps miabban felszólalásában hangsúlyozta, hogy

a nemzeti tömörülés esetén sem fog a frank árzuhanása megállni

és ezért helyesebb volna egy radikális Herriot-kormány, amely mögött minden köztársasági érzelmű hazafi tömörülne. A vitában végül is Franklin-Bouillon maradt alul és

a radikális-párt szélső baloldali csoportjának politikája diadalmaskodott. Herriot tartózkodott attól, hogy a vitában résztvegyen.

Briand egyébként csütörtök reggel folytatta a kormányalakításra vonatkozó tárgyalásait. Dél előtt a kamara és a szenátus elnökével tanácskozott, majd Poincarét fogadta, akivel feltűnő hosszúra ideig tanácskozott.

Briand mindenáron Poincarét akarja megnyerni pénzügyminiszternek, ami valószínűleg sikerülni is fog, úgyhogy Poincaré részére hat havi korlátlan felhatalmazást kér a kormány a kamarától.

A Poincaréval folytatott beható megbeszélés után Briand a radikális baloldal vezetőit Boret, Bocanovski és Tardieux képviselőket fogadta, majd a szociáldemokraták részéről Leon Blum és Vincent Auriolet véleményét hallgatta meg Briand, aki a szociálistáktól jóindulatu semlegességet remél. Hír szerint Briand Paul Bouncourtnak is tárcát akar adni új kormányában.

Berlini csekkcsalót fogott a beogradi rendőrség

Wrangel tábornok adjutánsának adta ki magát

Beogradból jelentik: A beogradi rendőrség letartóztatott egy Stuhlman Emil nevű litván fiatalembert, aki a rendőrségen Wrangel tábornok adjutánsának mondta magát.

A rendőrség figyelmét azzal vonta magára Stuhlman, hogy állandóan kártyaklubokban töltötte idejét, ahol nagy összegekben kártyázott. Letartóztatásakor 350 dollárt találtak nála és néhány igazoló írást, melyet berlini és bécsi hatóságok állítottak ki.

A nyomozás megállapította, hogy Stuhlman sohasem tartozott Wrangel tábornok szűkebb környezetéhez, hanem veszedelmes szélhámos, aki Berlinben számos csekkcsalást követett el a Mendelsóhn-bankhoz terhére.

A rendőrség megkereste a berlini rendőrséget, hogy Stuhlman berlini vizsgálói részletes jelentést kapjon.

Interpellációk napja

A hadikártalanítás és a rekvirálási bonok ügyében interpelláltak ma a skupstinában

Beogradból jelentik: A parlamentnek csütörtökön interpellációs napja volt. A kormány tagjai válaszoltak az egyes ellenzéki interpellációkra, majd megállapították a pénteki ülés napirendjét.

A csütörtöki ülésen előszörban Szimanovics Milán szociálpolitikai miniszter válaszolt Agatonovics Radoszláv demokrata interpellációjára. Agatonovics képviselő arra vonatkozóan intézett kérdést a kormányhoz, hogy miért nem fizeti ki az állampénztár a hadikártalanítást a jogosultaknak. Szimanovics miniszter, ugyancsak Perics Ninkó pénzügyminiszter válaszukban kijelentették, hogy minden jogosultnak megfizeti az állam a hadikártérítést. Agatonovics képviselő a miniszterek válaszával nincs megelégedve.

Jovanovics Joca földművespárti képviselő szintén erre vonatkozóan interpellált, mielőtt azonban tovább folytathatták volna a vitát, felszólalt Ivanovics Dragoljub radikális-párti képviselő, aki indítványozta, hogy az interpelláció felett térjenek napirendre. Az indítványt elfogadták.

Agatonovics képviselő interpellációt terjesztett be a hadi rekvirálási nyugták beváltása ügyében is. Az interpellációra Perics pénzügyminiszter válaszolt.

A pénzügyminiszter válasza után megállapították a pénteki ülés napirendjét. A pénteki ülésen megválasztják a kereskedelmi vállalatok mérlegeinek valorizálásáról szóló javaslatot áttanulmányozó bizottságot, valamint a kérvény- és panaszbizottság jelentését fogják ismertetni.

Halál a muzsika miatt Katonák, akik a frontról mulatni jöttek haza

Kilenc év előtti bűnügyet tárgyalt a szubotical törvényszéken Csulics Zvezdán törvényszéki tanácselnök büntető tanácsa.

A vádlott Oravec Ferenc szubotical lakos volt, akit az ügyészség halálát okozó súlyos testi sértés büntetvével vádolt, mert — a vád szerint — 1917 március 16-án egy mulatóhelyen bajonettel megszurta Gabrics Antalt, aki a szenvedett sérülések folytán két órával később meghalt.

A közzéadott Vasziljevics Ljuba dr., az államügyészség vezetője képviselte, a védelmet Petrovics Márkó dr. látta el. A vádlott az elnök kérdésre kijelenti, hogy az ellene emelt vádban nem érzi magát bűnösnek. Részletesen elmondja, hogy a jelzett időben katonai szolgálatot teljesített és tizenöt nap szabadságon volt itthon. A kérdéses napon több ismerősével a mostani „Tri šesira” vendéglőben tartózkodott. Ugyanott volt Gabrics Antal külön asztalnál huszárok társaságában. Egy Jancsics József nevű szállási ember és Gabrics között ott összetűzés történt. Jancsics odajött az asztalunkhoz és hozatott trombitás zenészeket. Gabrics kérte Jancsicsotól a trombitásokat, ez nem adta oda a muzsikát. Ebből keletkezett a veszekedés.

Elmondja aztán a vádlott, hogy Gabrics elkezdett borosflaskókkal dobálózni, majd egy nagy szódásüveget röppített Jancsics felé és el is találta az üveggel. Mire ők elmentek előbb egy korezmába, aztán az éjjeli mulatóba, mindenütt ott volt Gabrics is a huszárokkal. A mulatóban — folytatja — Gabrics engem megtámadott és fejemre csapott, hogy beszakadt a fejem. Szurást is kaptam a fejemben és a lágycsomban, de hogy kitől, nem tudom, azt tudom, hogy a huszárok felugrottak és kardot rántottak.

Az elnök: Gabricsot ki ütötte meg?
A vádlott: Nem tudom. Én nem ütöttem. Hogy ki szurta le, azt nem láttam.
Ezután Jeremiasz Riszto dr. és Barla Antal dr. törvényszéki orvosok terjesztették elő jelentésüket a boncolás eredményéről. Az elhaltat nyolc sérülést állapítottak meg.

Ezzel befejezést nyert a bizonyítási eljárás.

Vasziljevics Ljuba dr., államügyész bizonyítva látja a vádat az eskü alatt kihallgatott tanu vallomása által. Önvédelemről nem lehet beszélni a szóban forgó esetben. Kéri a bűnösség kimondását.

Petrovics Brankó dr. védő kifejti, hogy be van bizonyítva, hogy a vádlott

lett megtámadva és csak védekezett. Az, hogy a bajonettet használta volna, nincsen bizonyítva. Felmentést kér.

A bíróság ezután ítélethozatalra vonult vissza és rövid tanácskozás után meghozta az ítéletet, mely szerint a vádlottat felmenti a vád alól, miután a büncselekmény elvált.

A bukaresti jugoszláv konzul érvénytelennek tartja a polgári házasságot A férj nem hozhatja haza feleségét

Noviszadról jelentik: Egy ismert noviszadi ügyvéddel szokatlan és tragikomikus eset történt. Megházasodott s a házasságkötésnél a romantika összeütközésbe került a bürokráciával, az összeütközésben egyelőre a bürokrácia győzött.

Az ügyvéd a háború alatt Aradon volt internálva. Aradi kényszertartózkodása alatt megismerkedett egy ottani tekintélyes építész leánnyal. A fiatalok szíve lángbaborult, de hogy egymáséi lehessenek, arra csak most került a sor.

A noviszadi ügyvéd pár héttel ezelőtt megkérte régi szerelme kezét, a leány szülei megadták az áldást és kitűzték a házasság napját. Aradon még a régi magyar házassági törvények és így a polgári házasság érvényben van. A fiatalok tehát az anyakönyvvezető előtt kötötték házasságot. Egy héttel később, június 13-ikára kitűzték az egyházi esküvőt is. A férj és feleség is görögkeleti vallású.

A polgári házasságot követő napon a holdog férj expresszajánlott kérvényben azzal a kéréssel fordult az illetékes bukaresti jugoszláv főkonzulátushoz, hogy a házasság bizonyítvány alapján adják meg a feleségének a Jugoszláviába szóló beutazási vizumot, miután az újdonsült asszony — követni akarja urát közös hazájukba.

Vasárnap annak rendje és módja szerint a pap előtt is megesküdtek a fiatalok. Minden rendben volt. Nagy bácskai lakodalom volt Erdélyben, amely belenyúlt a késő éjszakába. Még együtt ült a díszes násznép, amikor a

fiatal pár csomagolt és elkészült az utra — haza — Noviszadra.

Nem is lehet rossz néven venni a fiatal férjtől, hogy nagy boldogságában csak már az elutazás pillanatában jutott eszébe, hogy még nem kapta meg a felesége számára kért vizumot. Az ügyvéd férj nem tehetett egyebet, elhalasztotta az utazás abban a reményben, hogy másnap majd csak megjön a várva-várt vizum.

A lakodalmas vendégsereg hűségesen kitért másnapig, a postás hétfőn reggel nagy sárka hivatalos borítékot hozott, tele sok pecséttel.

— Itt a vizum — kiáltott fel egyszerre husz vendég is és a fiatal férj meglepedetten bontotta fel a levelet, amelyben ott volt ugyan az utlevél, de vizum nélkül. Vizum helyett pecsétes írás volt mellékelve, amelyben a bukaresti jugoszláv főkonzulátus arról értesíti a férjet, hogy a polgári házasság Jugoszláviának csak egyik részében érvényes, de nem érjed ki az egész országra, emellett a bukaresti SHS konzul az aradi anyakönyvvezető előtt megkötött polgári házasságot nem ismeri el abszolút érvényességének. Mindezeknél fogva az asszonyt, aki polgári házasságot kötött, nem ismeri el — feleségének.

A kétségbeesés a tetőfokra hágott. A fiatal pár felkerekedett és elutazott Temesvárra, hogy a helyszínen terapszemből tartson, hol jöhetnek át a határon — vizum nélkül. Azóta a nap-tár már csütörtököt jelez és a házaspár még nem érkezett Noviszadra, amiből arra lehet következtetni, hogy a ju-

goszláv határőrök nagyon éberek.

A tragikomédia teljességéhez még hozzátartozik, hogy csütörtökre Noviszadra voltak nagy bácskai lakodalmas ebédre invitálva a két család jugoszláviai rokonai, hogy üdvözöljék az új párt.

Szerdán egész este a noviszadi távirda összes Hughes- és Morse-gépei a kétségbeesett szülők táviratait kopogtatták Beogradba, Szomborba, Szubotícára s az ország többi részére.

»Ne jöjjetek, menyemet nem ismerik el fiam feleségének. Nem adtak neki vizumot. Lakodalmi ebéd elhalasztva.«
Azalatt egy szomorú fiatal pár jár a határvonalon és keresi azt a rést, melyen egy újdonsült asszony besurranhatna az új hazáiba.

M. J.

Királyi kegyelem a tudománypártoló gyilkosnak Nem végzik ki a zajecsbári halálraíteltet, aki Voronof-műtét céljára feláldozta egyik értékes mirigyét

Beogradból jelentik: Néhány héttel ezelőtt történt Jugoszláviában az első Voronof-műtét: Zajecsbáiban próbálta ki a megfiatalító operációt Kolesznikov orosz orvos, aki egy halálraítelt gyilkosnak egyik mirigyét ültette át öreg páciensébe. A kísérlet műtéti része sikerült, regenerációs hatására vonatkozólag szintén kedvezők a kilátások.

A halálraítelt gyilkos, Krajan Ilija földműves önként ajánkozott arra, hogy áldozatot hoz a tudomány oltárán és aláveti magát a korszakalkotó fontosságú próbaműtétnek. Ez az önfeláldozás, amelyet a halál küszöbén akár bűnvezeclés végett, akár annak tudatában tett, hogy már minden mindegy, a legfelsőbb elismerést hozta meg Krajannak és megmentette a kivégzéstől: Alekszandar király június 15-ikén kelt ukázával megkegyelmezett a halálraíteltnek és büntetését husz évi súlyos börtönre változtatta át.

Krajan Ilija, aki még fiatal ember, büntetése letöltése után indulatoktól mentes, boldog, szelid férfiú lesz: a tudomány jötevője és kedvezményezettje. Most még fenmarad az az izgatott kérdés: vajon a másik páciensből ifjú rablógylkos válik-e?

Pörlik a vizsgálóbiztost

Pancsevó város polgári pert indít a belügyminiszter kiküldötté ellen

Pancsevóról jelentik: Pancsevó város kizselyesített tanácsa szerdán hosszú szünet után közgyűlést tartott. A napirenden ötven pontból álló tárgysorozat szerepelt.

A közgyűlésen elhatározták, hogy a belügyminisztert intervencióra kérik fel a városi tisztikar egyes tagjai ellen folyamatosan levő fegyelmi eljárás sürgős befejezése érdekében.

A vizsgálattal kapcsolatban hosszas vita indult meg Perunics Dusan vizsgálóbiztos szerepéről. Perunicsot a belügyminiszter küldte ki Pancsevóra különleges megbízással. A városi közgyűlés megállapította, hogy a vizsgálóbiztos működése törvényellenes volt, mert a városi ügyek kivizsgálása a közigazgatási bizottság hatáskörébe tartozott volna. Szóváltették ezenkívül, hogy a miniszteri biztos megérkezése után rögtön elfoglalta a főispáni lakást és egész télen át a város tűzfáját használta. A közgyűlés úgy döntött, hogy kártérítési pert indít a vizsgálóbiztos ellen.
A közgyűlés a noviszadi Miletics-szoborra ötezer dinárt, a kikindai Miletics-emlékműre huszezer dinárt szavazott meg.

Elhatározták, hogy revízió alá veszik a városi földekre vonatkozó bérleti szerződéseket. A városi kórház részére 140.000 dinárt szavaztak meg. A kameinciai árvízkarosultaknak 2000 dinárt utalt ki a város.

Költők

Éjfél után a kávéház terraszán édes liköröket szürcsölt a három költő: Alanyi, Allitmányi és Jelzöy. Gyönyörű nyár volt, de csak a kalendáriumban és a szívekben, ahol hangulatok bontakoztak virággá.

— Ha megírhatnám — kezdte Alanyi — szenzációsabb riport lenne a frank-ügyneél is. De nem írhatom meg, végtére az ember gentleman is. Elmondjam?

Azok ketten nem feleltek rá semmit, Allitmányi rimet keresett az azaléára, Jelzöy a főpincér lépteit követte.

— Szóval és röviden: szeretek egy asszonyt, aki tisztnek a felesége. Ő is szeret engem, elégedjétek meg ennyivel. Ti most azt hiszitek, hogy a férj generális és öreg. Hát azért is főhadnagy, csinos és szeretetreméltó. Előkelő, gazdag, a felesége mégis engem szeret. Mindig mondtam neki, hogy legyen óvatosabb, de nem bír a szenvedélyével s a lakásukon ad randevut. Közbe legyen mondván, a férjjel nem vagyok ismeretségben, ma találkoztunk először, rémes körülmények között.

A lova eltörte a bokáját, idő előtt tért haza s engem ott talál az asszonya lábainál. Ismerhettek, nem veszítem el hamar a lélekjelenléteimet. Nem ugrottam fel, úgy maradtam térdelve s a legnagyobb hidegvérrel kezdtem szavalni a velszi bárdokat. Aztán, mikor befejeztem,

szokott könnyedséggel folytattam.

— Ime, ez a szemelvény Arany János összegyűjtött költeményeiből, amit csekély havi részletre méltóztassék megrendelni.

A főhadnagy, aki összefonott karokkal nézte végig a jelenetet, akkor szeliden hátha rugott.

— Hallja az ur, én is jártam valamikor önképzőkörbe, engem nem állít falnak. Régen gyanítom, hogy itt valami disznóság folyik, most megvan a tettenérés.

Szedett is elő két pisztolyt.
— Egyikünk ma itt marad!
— Helyes — feleltém — én hazamegyek.

Élet-halálharc kezdődött most köztünk — nem is tudom részletezni, olyan szörnyű volt, rám lőtt, itt a kötés a lábamon, majd egyszer megmutatom, aztán elájult a nagy izgalomban. De én még mindig reszeketek.

A két költő komolyan bólintott.
— Hja, az asszony! — sóhajtozott Allitmányi.

Kihörpintette italát s hosszasan nézett ő is a főpincér után.

— Sosem érdekelt az asszony, az én mai délutánomat leány tette szentté. Szeretjük egymást eszendeje tisztán, rajongva, ártatlanul, a miként az kiderül a legutóbb megjelent verseskötetemből is. Asszony szerelme méreg, fertő, elzűllés — csak a lányé az éltető erő Ott táncol a kórusban, de az enyém minden lélegzetvétele. Órákat sétálunk

együtt, megiszunk valahol egy pohár tejet s mindig egyet gondolunk.

Ma is ott volt nálam. Délután kettőtörök jött, nyolckor ment el. Ő a divány sarkában ült, én a kandalló előtt a karos-székekben s nem beszélünk tíz szót, csak átérezük egymás végtelen nagy szerelmét.

— Csók? — kérdezte Alanyi.
— Ugyan, kérlek — hördült fel a költő — hová gondolsz! Esküszöm, hogy a kisujjammal sem értem hozzá.

— Kézsók?
— Az sem. Máskor igen, de most nem. Így volt az egész szép.

— Kettőtől nyolcig?
— Pontosan.

— Poézis! — mondta Alanyi. Poézis, ami körülbelül egy a hülyeséggel.

Jelzöy nagyot nyújtózott.
— Nekem nem volt semmi kajandom. Otthon voltam az egész délután s végre rendeztem az íróasztalom fiókjait. Összesen ötöt. Tele voltak zsufolya kéziratokkal, levelekkel, kivágásokkal, árverési hirdetményekkel, vegyes-témákkal, préselt virágokkal, szivarszipkákkal, radirgumikkal, gyerekkori bicskanyelekkal, de rendeztem.

A két költő nagyot hörpintett a vaníliaából, összenéztek, elmosolyodtak. Alanyi szólalt meg atyai hangon.

— Hát, fiaim, hazudni éppen nem muszáj. Ha igazat nem tudsz mondani, inkább hallgass.

Bob.

Hamis bukás

és családi vád az Ujedinjena Banka igazgatóságai tagjai ellen

A bukott bank csődtömeggondnoka megtette a bűnvádi feljelentést

Beogradból jelentik: A kereskedelmi bíróságnál az Ujedinjena Banka csődtömeggondnoka bűnvádi feljelentést nyújtott be a bank volt igazgatóságának egyes tagjai ellen. A feljelentés szennázót keltett pénzügyi körökben és a közönség széles rétegeiben, bár az előzmények és a felszámolási tárgyalásokon megnyilvánult hangulat előreláthatóvá tették a dolgok ilyen alakulását. A feljelentést a hitelezői bizottság is jóváhagyta és a bíróság a vizsgálatot megindította hamis bukás és csalás címen. Az Ujedinjena Banka igazgatóságának a következők voltak a tagjai: dr. Markovic Milán nyugalmazott miniszter, Radovic Ilija bankigazgató, Jovanovic Ljuba lapovói kereskedő, Gutesa Danilo szállodás, Jecmanica Milán kereskedő, Sztanic Milán kereskedő, Kosztics Cse-da ügyvéd, valamennyien Beogradból és Tikacs Alojz ljubljani bankigazgató. A feljelentés nem vonatkozik valamennyi igazgatósági tagra.

Az Ujedinjena Bankának tudvalevőleg Szuboticán is volt fiókja s résztvevett egy nagyobb vajdasági pénztintézet alakításában is. Ez a résztvétel azonban az Ujedinjena részéről már csak platonikus volt, az új intézet azonban, amelynek igazgatóságában annak idején a most feljelentett igazgatósági tagok közül is ment voltak egyesek, ráfizetett erre az összeköttetésre.

Párisból Noviszadra repült

a tizenhatuléses, Góliát

A repülés világrekordere Noviszadon

Noviszadról jelentik: A párisi Fahrman repülőgépgyár legújabb alkotása, a tizenhat üléses »Góliát« nevű óriásrepülőgép, amelyet kedden reggel indítottak utnak Párisban, Torinó és Lyon és az Alpések felett elhaladva, Udinén át, tizenkét órai ut után Noviszadon földre szállt. A gép utközben csak Torinóban szállt le néhány órára.

A monstruózus repülőgép 28 m. széles, 12 méter hosszú, 4 és fél méter magas és tizenhat személy befogadására alkalmas. A hatalmas repülőgép ezenkívül körülbelül ezer kiló súlyt vihet magával és miután főleg harcászati célokat szolgál, különösen éjjeli bombatámadások keresztülvitelére alkalmas.

A repülőgép két 380 lóerős motorral van felszerelve és ha az egyik motor bármilyen okból felmondja a szolgálatot, a másik motor egymaga képes a Góliátot a levegőben tartani.

A Fahrman-gyár azért küldte repülőgépét Noviszadra, hogy az itteni repülőparancsnokságnak bemutassa és katonai szakértőbizottsággal kipróbáltassa.

A Góliát csütörtök reggel kilenc órakor tette meg a kijelölt bizottsággal bemutatató útját. A repülőgépet Coupé, francia pilóta vezette, aki már 15 éve áll a Fahrman-gyár szolgálatában. A szakértőbizottság tagjaiként a repülőgépen helyet foglaltak Jovanovic Jovan alezredes, a noviszadi repülőter parancsnoka, Jovanovic Gyura, Tomics Miodrag, Filipovic Pavle őrnagyok és Sebaljin Vladimir százados. A Fahrman-gyár képviselőiben Travor Egon kereskedelmi igazgató vett részt a próbarepülésen.

Coupé Franciaország leghíresebb pilótája és világrekordot tart. Coupé ugyanis ez alkalommal Párisból kiindulva Lyon és a Földközi tenger felett Algir és Afrika északi partjai fölé repült és leszállás nélkül, a levegőben eltöltött harminckét órai repülés után,

rekordidő alatt Párisba tért vissza.

A repülőgép utasaival huszonöt perc alatt Beograd fölé volt és 150 kilométeres átlagsebességgel Mladenová-cig jutott, itt azonban irányt változtatott, mert a felhők túlalacsonyban lógtak és a tájékozódás hátráltatva volt és Groska és a Duna felett tért vissza Noviszadra. A visszautazásnál a repülőgép erős ellenszéllel birkózott és így gyorsasága csak 130 kilométeres volt.

A túlalacsony felhők miatt a repülőgép visszafelé való útjában csak száz

méter magasságban repült és oly erős volt a két motor kattogása, hogy Zemunban a tehéncorda a lármától szétfutott és az uccákon a lovak megvadtak.

Coupé pilóta Petrovaradin felett az egyik motort elállította és az óriási gépet az egyik 380 lóerős motor egyedül vitte és a Góliát a noviszadi repülőterén simán kikötött.

A bizottság tagjait a legteljesebb mértékben kielégítette a Góliát teljesítménye. Az óriásrepülőgép szombatán Bukaresztbe száll.

Súlyos visszalések történtek a sombori földosztások körül

A reviziós-bizottság szigorúan felülvizsgálja az igényjogosults ígot

Szomborból jelentik: Szomborban dr. Jovanovic Mihajlo miniszteri inspektor vezetésével — mint ismeretes — június hó 10-ikén kezdődött meg az agrárrevízió. A bizottság munkája előreláthatóan a jövő hó közepéig tart és csak ezután kerül a sor arra, hogy a szomborkörnyéki földosztásokat is felülvizsgálják. A Bácsmegeyi Napló munkatársa felkereste dr. Jovanovic miniszteri inspektort, aki nyilatkozott az agrárreform terén szerzett tapasztalatairól és a bizottság működéséről.

Dr. Jovanovic inspektor nyilatkozatában kijelentette, hogy az agrárreform végrehajtása körül Szomborban, különösen a Bukovac-szállási földosztásnál

rendkívül súlyos visszalések történtek

és a bizottság csak nehéz, fáradságos munkával tud majd rendet teremteni.

— Már eddig is megállapítást nyert — mondotta dr. Jovanovic — hogy sokan jogtalanul kaptak földet, vannak, akik más névre kapták, vannak, akik nemlétező személyek neve alatt részesültek az

agrárreform folytán felosztott földekből, vannak sokan, akik a törvényes rendelkezések ellenére bérbeadták földjüket. Természetesen

ezektől elveszik a parcellákat és csak a jogosult földigénylők fognak részesülni az agrárreformból.

Az igényjogosultság megállapításán kívül feladata a bizottságnak behajtani az agrárföldek bérösszegeit is. Rendkívül sokan vannak hátrétekben és csak Szombor város területén nyolcszáz ezer dinárral tartoznak a telepések földbérlet címén.

Dr. Jovanovic ezután elmondta, hogy összesen kétezerháromszáz földigénylő van, de eddig mindössze négyszázan jelentkeztek, köztük tizen nem szlávok is. A földek kiosztása után, amennyiben felesleg marad, úgy a maximum erejéig visszakapnak területet a földbirtokok is. Visszakapja maximumát Szombor város is, sőt előreláthatólag még a maximumon felül is fog visszakapni régi földjéből.

Ezek után Szombor város lakossága kíváncsi érdeklődéssel várja az agrárrevízió befejezését.

Adóegységesítés helyett adóemelés

Az ellenzéki vezérek szerint a törvényjavaslat négy-ötszörösre emeli az adókat

Beogradból jelentik: A pravoszláv püünkösdi közeledtével bizonyos lanyhulás állott be a politikai életben. Püünkösdig a parlament már nem tud fontosabb munkát végezni és intenzívebb tevékenysége csak a püünkösdi utáni héten kezdődik.

Uzunovic miniszterelnök, a parlamentből távozva, kijelentette az újságíróknak, hogy a kormány minden ellenkező híresztelés dacára folytatja munkáját és ellátja munkával a parlamentet is. Az újságíróknak arra a megjegyzésére, hogy az ellenzék szerint a kormány nem dolgozik, a miniszterelnök kijelentette, hogy csak gyenge kormányok mennek ki a parlamenti munka elől, már pedig a jelenlegi kormány erős.

Nagy feltűnést keltett, hogy a kormány nem tüzte ki a pénteki ülés napirendjére a beogradi konvenciókat. Ezt az ellenzék azzal magyarázza, hogy nézeteltérések merültek fel a radikálisok és a Radics-párt között. Ezt a híresztelést a kormány részéről határozottan cáfolják és kijelentik, hogy a beogradi konvenciók a parlament szombati ülésén napirendre kerülnek.

A politikai érdeklődés egyébként a blédi kisantant-konferencia felé fordul, bár a mostani ülészek iránt az érdeklődés kisebb, mint az eddigiek iránt. Minthogy Benes állása bizonytalan, nem hiszik, hogy a

mostani ülészekon jelentős döntés történhetik.

A minisztertanács ülése

Csütörtökön a minisztertanács ülést tartott, amelyen elsősorban a tisztviselőtörvény 40. paragrafusa értelmében kidolgozandó szabályrendeletekkel foglalkoztak. Ezek a szabályrendeletek a minisztériumi tisztviselőknek a rendes fizetésükön kívüli járandóságait szabályozzák. A minisztertanács a szabályrendeleteket a szakminiszterek jelentése és a pénzügyminiszter hozzájárulása után elfogadta. Végül a minisztertanács a neptuni konvenciókkal foglalkozott.

Az ellenzéki vezérek konferenciája

Az ellenzéki vezérek csütörtök délelőtt a parlament ülése idején konferenciát tartottak. A konferencián megállapították, hogy a Pasic Rada ügyeinek kivizsgálására kiküldött parlamenti bizottság nem dolgozik. Ugyancsak megállapították, hogy maga a kormány sem dolgozik, bár olyan engedelmes többsége van, amilyen kevés akad egész Európában. A parlament elé terjesztett kisebb javaslatok célja az ellenzéki vezérek szerint csupán az idő húzása. A tétlenség okát az ellenzék a kormánykoalíció gyengeségében látja. Az egyedüli kiút az ellenzéki

vezérek szerint a választások kiírása. Foglalkoztak a konferencián az adótörvénnyel is és megállapították, hogy a törvény nem egységesíti, hanem négy-ötszörösre emeli az adókat. Az ellenzék ezt az álláspontot fogja képviselni a törvény tárgyalásakor és követelni fogja a jelenlegi költségvetés revízióját. Végül szóba kerültek a konferencián az ellenzék együttes gyűlései is és felolvastak leveleket, melyekben az ellenzéki pártszervezetek az ország minden részéről felszólítják az ellenzéki vezéreket, hogy tartsanak továbbra is ilyen együttes gyűléseket. A Vajdaságból Szuboticáról, Noviszadról, Szomborból és Kikindáról érkeztek ilyen levelek.

A parlamenti bizottságok munkája

Csütörtökön a parlamenti bizottságok közül csak a törvényhozó bizottságnak a büntetőtörvénnyel foglalkozó albizottsága ülésezett. Péntekre több fontos bizottság van összehívva. A pénzügyi bizottság tárgyalni fogja a rokkanttörvény illetményekről szóló 89. szakaszának megváltoztatását, valamint megkezdődik az egyes minisztérium tisztviselőinek külön járulékaikról szóló szabályrendeletek tárgyalását. Ülést fog tartani pénteken az adóegységesítést tárgyaló bizottság is.

CIRKUSZ

•••

Miért bűdös a tenger?

— Swinemüdei gondolatok —

A tenger egyike a legbűdösebb folyadékoknak, amikkel életben találkozunk.

Intenzív szaga van.

Jellegzetes, nehéz, áporodott illata. Facsarja az ember orrát, ha soká ül a kikötőben.

Mért bűdös a tenger?

Ez csak olyan költői kérdés; nem várok rá feleletet, hanem magam óhajtom megválaszolni.

Költői kérdés...

Ady sohasem kérdezte, hogy mért bűdös a tenger. Tamás István se. Több költőhöz nem fűznek személyes kapcsolatok, de a világirodalomban, amelyet tegnap e célból gondosan újra átolvastam, nem találtam nyomát annak, hogy a habok és hullámok pajzán játékaik láttára bármelyik költőnek is az jutott volna eszébe, hogy a tenger mért bűdös.

Ők fejelemezni tudták az asszociációikat. Osszian haragos istennek látta a tengert. Byron végtelen azurnak. En penetráns szaitnak.

Hogy mért sós a tenger, azt tudom.

A sok heringtől.

Ha jól meggondolom a dolgot, a szaga is a halaktól kell, hogy legyen. (Az a pár vendég, aki nyaranta belemászik, nem számít. Ők itt nemzeti kisebbség. Se nem szoroznak, se nem osztanak. A halak a mértékadó elem és hangadónak csak azért nem lehet nevezni őket, mert némák. Nem beszélnek, félnek, hogy a víz a szájukba megy.)

A halak bűdösek.

Pedig egész nap fürdenek.

Mindig mondtam, édesem, hogy nem kell tulbecsülni a víz köztisztasági jelentőségét. Maga nem akarta elhinni...

Ime: a hal egész nap fürdik, mégis rosszszagu. Sőt nem is mégis, hanem éppen azért. Mert, ha úgy vesszük, mástól nem is lehet rosszszagu, mint a tengertől. A hal elvégre nem izzad. Különösen most nem, tekintve, hogy a víz elég hideg még. (Brr, de milyen. Tegnap könnyelműen megfürödtem benne, azóta intenzív halszagom van.)

Circulus vitiosus: a hal rosszszagu a tengertől, a tenger rosszszagu a haltól.

Ez azonban kettőjük dolga. Intézzék el egymás között. Én nem kívánok beavatkozni.

Megörzöm semlegességemet.

Drágám, ma már nem is fogok fürdeni.

Tizenöt halottat irattak be a Szlávia temetkezési egyesületbe

A letartóztatott vezetőség nem akarja elhagyni a fogházat

A szubotcai törvényszéken csütörtökön délelőtt báró Rukavina Oszkár és társai, akik a Szlávia és a Zsvot temetkezési és kiházasítási egyesületekben elkövetett visszaélések miatt három hete letartóztatásban vannak, visszavonták a vádtanács határozata ellen beadott fellebbezésüket, amelyben a főtárgyalásig való szabaddalra helyezésüket kérték.

Rukavinának ügyében a vizsgálat még nem fejeződött be, de annyit már megállapított a vizsgálatot vezető dr. Szalvi Jakab törvényszéki

bíró, hogy a Szlávia temetkezési egyesületnél a legtöbb szabálytalanságot Grádics Damján volt alelnök követte el. Eddig beigazolást nyert, hogy Grádics tizenöt halottat iratott be a temetkezési egyesületbe és utánuk esetenként ötvenezer dinárt vett fel. Ezáltal hétszázötvenezer dinárral károsította meg az egyesületet. A vizsgálat a többi letartóztatottak bűnösségét is megállapította és ezért elrendelték valamennyi letartóztatott további fogvatartását. Az érdekes bűnügyben hamarosan kifizetik a főtárgyalást.

Óriási botrány az osztrák parlamentben

Egymásnak mentek a szociáldemokraták és a keresztényszociálisták

Bécsből jelentik: A parlament csütörtöki ülésén foglalkoztak a közoktatásügyi miniszter lemondásával és a közoktatásügyi reform végett támadt harcok képviselő jelenlétében egymást érték a viharos jelenetek. A vita annyira elfajult, hogy a szociáldemokraták egymásra rohantak és a parlament elnökségének csak nagy-

nehezen sikerült a verekedést megakadályozni.

Leitner szociáldemokrata képviselő beszéde közben a kancellárt hazug, piszok, szöszegőnek nevezte. Nagy botrány támadt Görtler keresztényszocialista képviselő beszéde miatt is annyira, hogy az ülést fel kellett függeszteni.

Szterényi kormánytámogató

bemutatkozása a magyar nemzetgyűlésen

Vázsonyi utódának éles összeütközése a szociáldemokratákkal

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés csütörtökön folytatta a Bethlen miniszterelnök genfi expozíció felett megindult vitát. Az érdeklődés csütörtökre már megecsappant és az első szónok: Pakóts József három képviselő jelenlétében kezdte meg beszédét. Rámutatott arra, hogy bár az államháztartás egyensúlya biztosítva van, ezzel szemben azonban a magánháztartások teljesen lezültek és a korona stabilizálásával egyidejűleg a nyomorúságot is stabilizálták.

Bethlen nem tudott Genfben olyan eredményeket elérni, amilyenekre egy politikai bűnökkel meg nem terhelt miniszterelnök számíthatott volna és Bethlent bel- és külpolitikája alkalmatlanná tette arra, hogy Magyarországot eredménnyel képviselhesse.

Ha más képviselte volna Magyarország érdekeit Genfben, akkor azokat sokkal jobban meg lehetett volna védeni.

Szilágyi Lajos felszólalásában elismerte, hogy az államháztartás egyensúlya helyreállt, ezzel szemben azonban a magánháztartások állapota a lehető legrosszabb. Szemére vetette a kormánynak, hogy rejtélyesen és misztikusan kormányoz.

A lapokban megjelent Mészárosnyilatkozat azt bizonyítja, hogy ismét titokzatos kezek és titkos társaságok működnek közre.

A genfi események miatt nem kívánja a kormány támogatását, mert nem a magyar kormány, hanem a Népszövetség buktatta meg a magyar törekvéseket.

Szterényi József báró, aki Vázsonyi Vilmos helyébe került a parlamentbe, tartotta meg ezután első beszédét és bár ellenzéki listán választották meg és a baloldali mezőny első padsorából beszélt, mégis erősen kormánytámogató beszédet mondott, amely alatt éles összeütközése támad a szociáldemokratákkal. Szterényi először kegyeletesen megemlékezett Vázsonyi Vilmosról, majd Smith főbiztos érdemeit méltatta és kijelentette, hogy sajnálja, hogy napirend előtti felszólalásában nincs módjában határozati javaslatot benyújtani Smith érdemeinek megörökítésére.

Palenstain Már: Ebben az esetben

szerepese! (Helyeslés a baloldalon.)

Szterényi (a szociáldemokraták felé): Talán az lenne önökre nézve szerencse, ha egy emigráns jönne a helyére?

Óriási zaj támadt erre a kijelentésre és a baloldalon többen kidögltek indulatosan Szterényi felé:

— Hogy mondhat ilyet? Hogy szabad ilyet mondani?

Propper Sándor: Önnek egyáltalán nem illik ez a keret!

Szterényi (indulatosan Propper felé): Önnel még most is van leszámolni való. Lesz még alkalom, amikor mi ketten egymással szemben fogunk állni!

Óriási vihar támadt újból a baloldalon. Az egységspárt tüntetően tapsolt Szterényinek, az ellenzék felháborodva tiltakozott és a nagy zajban csak Propper sivitó hangját lehetett hallani:

— Állok elébe!

Szterényi folytatta ezután a genfi tárgyalásokat bíráló beszédét és arra a következtetésre jutott, hogy az eredmény, amit a kormány elért, megfelel Magyarország érdekeinek és a szandási program követelményeinek.

A kormánypárt zajos tapsal fogadta Szterényi beszédét, majd Bethlen miniszterelnök emelkedett szólásra és válaszolt a vitában elhangzott észrevételekre. Peyer Károlynak arra a kijelentésére, amely Briand a pénzhamisítás elleni védekezésére vonatkozó javaslatával áll kapcsolatban, kijelentette, hogy Briand levelében nem történt utalás Magyarországra, így tehát a magyar kormány képviselőinek nem volt módjuk felszólalni a javaslat tárgyalásánál.

Kijelentette ezután, hogy a nyolcvan millió aranykorona felszabadítását azért kérte, hogy ne kelljen három hónaponként Genfben menni és a felszabaduló kölcsön-részleteket kérni.

Az a körülmény, hogy a kölcsönt nem szabadították fel, nem megaláztatás, legfeljebb politikai handikap.

Bethlen beszéde után a nyugdíjvalorizációról szóló törvényjavaslatot tárgyalták, majd az ülés végén Györki Imre dr. személyes kérdésben szólalt fel, a Rakovszky belügyminiszterrel támadt kon-

fliktusával kapcsolatban. Kijelentette, hogy a belügyminisztert soha személyében nem támadta, hanem csak azért, mert a belügyminiszter olyan politikát csinál, amellyel a szabadságjogokat guzsbaköti, a Népszava kolportázs-jogát mástól éve megszüntette, az emberek ezreit tömegesen utasítja ki az országból és a képviselőket rendőri felügyelet alá helyezi. Györki ezután újból a kedvezményes részvények ügyével foglalkozott és

leveleket olvasott fel, amelyekkel igazolja, hogy Rakovszky belügyminiszter a nemzetgyűlést a valószínűségnek meg nem felelő módon tájékoztatta.

Rakovszky belügyminiszter válaszolva Györki felszólalására, kijelentette, hogy a kedvezményes részvények ügyében a bírói eljárás folyamatban van és be kell várni annak befejezését. Az emőket ezután berekesztette az ülést.

Megölte gyermekét egy sztarakanizsai urileány

A meggyilkolt csecsemőt elásta a temetőben

A szubotcai ügyészséghez csütörtökön délelőtt jelentés érkezett, hogy K. I. tizenöt éves sztarakanizsai urileány három hónapos leánygyermekét szerdán lakásán megfojtotta és szerdáról csütörtökre virradó éjjel a temető árkában elásta. Szubotcáról dr. Csui-Novics Ferdo államügyész, dr. Nardini Hrvoje vizsgálóbíró, dr. Jeremias Riszta törvényszéki orvos szálltak ki a helyszínre.

A bizottság először a gyilkos leányt hallgatta ki, aki elmondta, hogy május 19-én leánygyermekét szült, akinek

apjaul V. Gy. jó módú sztarakanizsai fiatalembert nevezte meg. A fiatalember, amikor a gyermek megszületett, megígérte, hogy K. I.-t elveszi feleségül, de később teljesen elhidegült a szerencsétlen leánytól. A leány emiatt elhatározta, hogy először megöli gyermekét és azután magával fog végezni. Öngyilkosságát nem hajtotta végre, mert szülei rábeszélésére jelentkezni akart a rendőrségen. A vizsgálóbíró a megtévedt leányt letartóztatta és csütörtökön beszállította a szubotcai ügyészség fogházába.

Fasiszta forradalom van készülőben Bulgáriában

Cankov vissza akarja szerezni a hatalmat

Bulgáriából érkező hírek szerint Cankow, a tavaly visszalépett diktátor államcsínyre készül. Diplomáciai körökben nagy aggodalommal kísérik figyelemmel a bulgáriai eseményeket.

Cankownak annak idején külső és belső nyomásra kellett távoznia, azonban azóta sem nyugodott bele a hatalom elvesztésébe. Noha szintén támogatja a kormányt, valójában erőlyes előkészületeket tesz egy fasiszta forradalom érdekében. A tervet az olasz kormány is támogatja. Ennek jele az is, hogy a római kormány visszahívta a régi olasz követet Szófiából és Amaltit, a volt rigai követet, a legszélsőségesebb fasiszták egyikét küldte Szófiába.

Ezzel egyidejűleg megalakult a külön bolgár fasiszta párt.

A bolgár hadseregben, főként a tisztikarban Cankownak igen sok híve van, akik az úgynevezett katonai ligában tömörültek. Ez a katonai liga már sok kellemetlenséget okozott Liapcseff kormányának, miert is a kormány május végén erőlyes rendszabályokra határozta el magát és a liga vezéreit, Stojanow vezérezredest, a vezérkar főnökét és nyolc ezredparancsnokot nyugdíjba küldött. Természetesen ezek mostan szívvel-lélekkel támogatják Cankow fasiszta törekvéseit. Diplomáciai körökben a bulgáriai helyzetet igen komolynak tartják, előreláthatólag újabb forradalom lesz.

Uj adónemek fenyegetik Szubotica város lakosságát

Adót kell fizetni a palicsi villák, a kártya, a villamosáram, a villamosjegyek és az autók után

Szubotica város legközelebbi közgyűlése iránt, amelyen a város 1921. évi költségvetését fogják tárgyalni, általános érdeklődés nyilvánult meg. A városi tanács ugyanis a költségvetés-tervezet eddigi tárgyalásain mutatkozott deficitet újabb adónemek behozásával akarja eltüntetni. Minthogy a város polgársága már oly súlyos terheket visel, amelyek teljesen megbénítják a gazdasági életet is, indokolt a közgyűlés iránt megnyilvánult érdeklődés. A város vezetősége elhatározta, hogy a gazdákra való tekintettel a pótdadó-szállásokat lehetőleg a felére fogja leszállítani és a mutatkozó hiány eltüntetésére új adónemeket hoz be.

Értesülésünk szerint a város vezetősége már több új szabályrendeletet dolgozott ki az új adónemekről. A szabályrendelet szerint akik nyilvános helyiségben, vagy klubokban akarnak kártyázni, kártyaadó címén személyenként három, illetve két dinár adót tartoznak fizetni. Az új kártyákra huszonöt dináros városi

illetéket rónak ki. A palicsi villákat sem kiméli meg az új városi szabályrendelet, amennyiben minden villatulajdonosnak 200—1000 dinárig terjedő luxus-adót kell évente fizetnie tekintet nélkül arra, hogy villájában egyedül lakik-e, vagy azt bérbeadja. Ugyancsak megadóztatják az autótulajdonosokat is. Minden autótulajdonos 500—2000 dinár luxus-adót fog fizetni évente autója után. A taxi-autók 500 dinár, a bérkocsitulajdonosok 360 dinár, a motorke-rekár-tulajdonosok 100 dinár, a ke-rekár-tulajdonosok 30 dinár illetéket tartoznak fizetni. Egy szabályrendelet a villanyáramról intézkedik. A városi fogyasztási illeték címén az elfogyasztott áram díjának tíz százalékát kell fizetni. Ezenkívül a villanyosjegyek árát huszonöt parával felemelik és ez az árkülönbözet szintén a város pénztárába folyik be.

Végül a kávéházi és vendéglői zenére és az uccák tisztántartására vonatkozólag lesznek új adónemek. A zenéért a kávéház, illetve vendéglő

tulajdonosa havi ötszáz dinárig terjedő illetéket fizet és az uccák tisztításáért a város négyzetméterenként egy dinár illetéket fog kiróni a háztulajdonosokra. A kávéházi blokk-rendszert megszüntetik és helyette pauszál-összegeben fogják kivetni a kávéházi adót.

HIREK

● ● ●

Amiből meg lehet élni

Jó öreg nagyapánk mondogatták, hogy a levegőből is meg lehet élni. Könnyű volt nekik, akkor még nem találták ki a B. listát, akkor még nem tudták, hogy lehet olcsósági hullám is a levegő is valahogy levegősebb volt. Az ő idejükben olyan arányélet volt, hogy bátran vigasztalhatták a fiatalokat: *sohse félj öcsém, a levegőből is meg lehet élni.* Azóta sokat változott ugyan a helyzet, az emberek közelebbi ismeretségbe jutottak a nyomorral, de ha vannak is, akiket a kegyetlen élet kényszerít Bicsérdy-táborába, nagyapánk mondása valóban bizonyult. Mindenből meg lehet élni, még a levegőből is, csak akarat kell hozzá. Például szolgáljon egy-két foglalkozási ág, nem árt, ha az ember tanul. Mit lehessen tudni?

Aszfalt-Leonardó

Florenoban lehet vele találkozni. Kiöregedett piktor, aki sohasem alkotott maradandó becsű művet, de reszkető kezével is tud még rajzolni és amellett elszánt. Megáll valamelyik téren, egy templom, vagy szobor árnyékában, körülnéz, a járókelők egyikét-másikat kiszemeli, képmásukat fél perc alatt krétával az aszfaltra rajzolja és nyújtja a tenyerét honoráriumért. Mindezt egy fél perc alatt és a jó szívi, naiv idegenek méltányolják a művészetet. A krétavonalakat elmossa a nyári zivatar, de arra a napra meg van az ebéd. Persze nálunk éhenhalhatna az ilyen piktor. Ahol van is aszfalt, ott is rossz.

Földrajzórák a főtéren

Ezeket a földrajz órákat egy szerencsétlen gimnáziumi tanár tartja a pizai főtéren. Azért itt és nem a főgimnáziumban, mert ráfogták, hogy a kommunista és fasiszta-terror kiverte a tanteremtől az uccára. A főtérre. Foglalkozása némiképp hasonlít a florencai Leonardóéra. Krétával az aszfaltra rajzolja Itália térképét, vagy ha úgy tessék egy más európai állam körvonalait és amikor elkészült a vázlat, komoly előadást tart a körje állóknak. Magyarán, gesztikulál és — feleltet. Kérdései a kíváncsiakat és ha pénze volna egy zsebnoteszre, biztosan osztályozna is. Amikor pedig az óra lejár, beszedi a tandíjat. Egyik napról a másikra és megél belőle.

Wollen Sie anschauen die Glasfabrik?

Ez már hamisíthatatlan velencei, mint a metszett tükör. És nem is egészen új, de jó és kényelmes foglalkozás. Csak ki kell menni a Szent-Márk-térre és felismerni az idegeneket.

— *Wollen Sie anschauen die Glasfabrik?* — ajálkoznak szolgálatkészen és ha valaki valóban kíváncsi az üvegyárra, elvezetik ingyen. De csak az idegen hiszi el, hogy ez a fűréselés nem kerül pénzébe. Az üvegyárból ugyanis nehezen lehet anélkül kijönni, hogy ne vásárolna valamit az ember. Valami csekélységet — ötven-hatvan líráért. Ebből tíz százalék a felhajtó. Biztos megélhetés mindaddig, míg kíváncsi angolok, németek és magyarok élnek a világon.

m. d.

— A királyné Blédbe utazott. Beogradból jelentik: Üfelsége Mária királyné csütörtök délután udvari különyona-

Élet-halál harc a sztarakanizsai országuton

Két telepes lemészárolta egymást — Kés-párbaj a hűtlen asszony miatt

A sztarakanizsai rendőrséget csütörtökön délután arról értesítették, hogy Oromhegy közelében az árok mentén a járókelők

két férfi holttestét találták az országuton.

A rendőrségről bizottság szállt ki a helyszínre a nyomozás megindítása végett. A nyomozás során megállapították, hogy öngyilkosság történt és az áldozatok Tatics Szevolik és Kuzmanovics Aleksza telepesek.

Az orvosi vizsgálat szerint Tatics Szevolik szívével késsel átszúrták és a sérülés azonnali halált okozott. Kuzmanovics hátán tángott egy széles, négycentiméter hosszúságú mély seb, ami szintén halálos volt. A holttestek mellett két darab hosszú pengéjű disznóölő kést találtak a rendőrség emberei. Először az volt a feltevés, hogy a telepeseket valaki orvul megtámadta és úgy végzett velük, csakhamar kiderült azonban, hogy

az áldozatok a mellettük talált késekkel egymást mészárolták le.

Tatics és Kuzmanovics csütörtökön délelőtt Sztarakanizsára igyekeztek. Utközben összetalálkoztak és együtt haladtak egy ideig. Időközben valami fe-

ton Blédbe utazott. A királynét Jovanovics Vászó közlekedésügyi miniszter kísérte ki a pályaudvarra. A eredeti terv az volt, hogy a királyi pár együtt utazik, miután azonban Alekszandar király gyengélkedik, nem hagyhatta el Beogradot.

— Küldöttségileg kérték egy szubotícai ucca csatornázását. Csütörtökön délelőtt a hatodik körből egy nagyobb küldöttség jelent meg dr. Evetovics Mátyás helyettes polgármesternél, akit arra kértek, hogy a legközelebbi közigyelés elé terjessze be a Kvaternikova-ucca kanalizációjáról szóló tervezetet. A Kvaternikova-uccában nyílt árok húzódik végig, ami a nyári időben elviselhetetlen büzt áraszt. Dr. Evetovics Mátyás polgármester, aki személyesen is meggyőződött az eladottakról, megígérte a küldöttségnek, hogy kérelmüket a közigyelés elé terjeszti.

— Kölcsonösen áthelyezték a topolai és palánkai főszoigabirákat. Szomborból jelentik: A belügyminisztérium értesítette a vármegyei alispáni hivatal, hogy a belügyminiszter Stojics Damján topolai főszoigabirót Bácska-Palánkára, Nikolics Dusan bácskapalánkai főszoigabirót pedig Topolára nevezte ki főszoigabirónak.

— Baltával támadt rá az agrárhivatal kiküldöttjére. Noviszadról jelentik: Hajdukovics Vászó cseszteleki földműves 1923 november 13-án baltával támadt rá Kozjatin Vaszilije mérnökre, aki mint a becskerekai agrárhivatal kiküldöttje hivatalos ténykedést végzett. A mérnök kicsavarta Hajdukovics Vászó kezéből a baltát. A becskerekai törvényszék egy hónapi fogházra ítélte Hajdukovicsot. A felebbviteli bíróság csütörtökön helyben hagyta a törvényszék ítéletét.

— A dalmáciai községi választások végleges eredménye. Zagrebból jelentik: A dalmáciai községi választások végleges eredményei most váltak ismertetessé. Eszerint a horvát parasztpárt 51.746 szavazatot és 913 mandátumot, a radikálpárt 16.280 szavazatot és 207 mandátumot, a független demokratapárt 8361 szavazatot és 129 mandátumot, a horvát néppárt 4145 szavazatot és 41 mandátumot, a munkáspárt 3321 szavazatot és 47 mandátumot, a demokraták 2372 szavazatot és 41 mandátumot, a földművespárt 1198 szavazatot és 35 mandátumot kapott.

lett összeszóalkozhattak és a veszekedés hevében rántották elő késüket.

Tatics ugyanis — mint kiderült — már régóta féltékenykedett fiatal feleségére, akinek Kuzmanovics hevesen udvarolt. Néhány nappal ezelőtt megtudta, hogy feleségét szorosabb barátság köti telepes társához, mire elhatározta, hogy leszámol vele. Ezt meg is üzenté Kuzmanovicsnak, aki csütörtökön akart bemenni Sztarakanizsára, hogy életveszélyes fenyegetés miatt feljelentsé Taticsot.

Tatics tudomást szerzett erről és a nyomozás adatai szerint egy fa mögül megleszte Kuzmanovicsot, akire ezután, amikor az elhaladt mellette

hátról rátámadt és kését beledöfte.

Kuzmanovics nem esett el azonnal, hanem megfordult, elővette a nála levő nagy konyhakést és Tatics szívébe szúrta.

A rendőrség a történetéről értesítette a szubotícai államügyészséget is, ahonnan dr. Csulinovics Ferdó államügyész szállt ki a helyszínre. A helyszíni szemle befejezése után a két holttestet lakusokra szállították, ahonnan pénteken fogják eltemetni.

— Elkobozták a becskerekéi Neue Zeitung. Velikibecskerekéről jelentik: Az államügyészség rendeletére a rendőrség elkobozta a Becskerekén megjelenő Neue Zeitung című lapot. Az ügyészség a német nyelvű lap vezércikkét inkrimálja. A vezércikk, amelynek címe »Wir haetten mit Ihnen abrechnen sollen«, a községi választásokkal foglalkozik és idézi a »Politika« május 31-iki számából Radics István nyilatkozatát Pasicsnak a nemzetiségekre vonatkozó kijelentéséről. A lap kiadótulajdonosa felebbezett az ügyészség határozata ellen. A vádtanács pénteken dönt a felebbezésről.

— Kétnapos éhségstrájkot rendezett a szentán köpenlki kapitány. Szentáról jelentik: A Szentán letartóztatott áll-tengerészkapitány mindent elkövet, hogy a fogdából kiszabaduljon. Az állítólagos Csop Teodor kedden délelőtt éhség strájkot kezdett. Manics Vojin büntügyi rendőrkapitány intézkedésére az ételeket behagyták a cellában, mire csütörtökön hajnalban Csop az összes ételt megette. Megpróbálkozott Csop azal is, hogy örltséget szinleljen, de az orvosok hamarosan megállapították, hogy szimulál. Legutóbbi vallomásaiban azt mondta, hogy még nem tagja ugyan az SHS hadseregnek, de már kérte reaktiválását. Az áll-tengerészkapitányt csütörtök este Beogradba szállították.

— Tüntetések és sztrájkok Csehszlovákiában az agrárvámtörvény ellen. Prágából jelentik: Az új vámtörvény ellen változatlanul áll a harc Csehszlovákiában. Brünneben csütörtökön egy órás tüntetésstrájk volt az agrárvámok ellen. Délelőtt féltizenegykor megállt a munka minden gyárban és a tüntetés nemcsak a vámtörvény, hanem a kongrua ellen is irányult.

— Sértőhangu helyreigazítást nem kötelesek a lapok közölni, Zagrebból jelentik: A zagrebi hétszemélyes tábla érdekes elvi jelentőségű döntést hozott. A vádlott a Hrvát című lap felelős szerkesztője volt, akit Benesics Julio a zagrebi Nemzeti Színház igazgatója jelentett fel azért, mert egy helyreigazító közleményt nem közölt. A lap felelős szerkesztője arra való hivatkozással utasította el a helyreigazítást, mert az durva hangon volt megfogalmazva. A hétszemélyes tábla kimondta, hogy a szerkesztő helyesen járt el, mert csak megfelelő hangu helyreigazítás közölhető le.

— Pénteken kezdődnek a kereskedelmi és iparkamarai választások. A noviszadi kereskedelmi és iparkamara területén a kamarai kiküldöttök választása pénteken kezdődik meg. Az eddig meg-ejtett jelölésekkel sehol sincsenek ugyan megelégedve, különösen éles a panasza Noviszadon és Szubotícán, azonban szinte biztosra lehet venni, hogy a jelöltek névsora változatlanul kerül be győztesen. Pénteken Noviszad választ. A választás reggel kilenckor kezdődik és délután hat óráig tart. Szavazni csak igazolvány felmutatásával lehet. A választásnál hivatalos lista nincs és így a jelöltek névsorán bármilyen változás eszközölhető. Ujabbban a helyi érdekeltek részéről a következő jelölések érkeztek a kamarához: Sztarakanizsáról rendes tagnak Mack Imre iparos, póttag Turnaics Milos kereskedő, Titelről rendes tag Marinkov Milorad szabó, póttag Niklausz Péter asztalos. Bácska-Palánkáról Schön József gyáripáros rendes tagnak, Jerkovszki Jakab póttagnak, Marcikics Ljubisa kereskedő rendes tagnak és Abelsberg Károly kereskedő póttagnak.

— Elhalasztották az okmánybélyeghamisítók bünpörének főtárgyalását. Zagrebból jelentik: A zagrebi törvényszék csütörtök délelőttre volt kitűzve az okmánybélyeg-hamisítók bünpörének főtárgyalása. A hamis okmánybélyegeket, mint ismeretes, Bécsben gyártották és a fővádlottak Offenbecker József és Hubac Antal, akik már hosszabb ideje le vannak tartóztatva. A zagrebi ügyészség csütörtökön értesítést kapott, hogy Becskerekéről Brankovic Csedomirt, Feiner Györgyöt és Feiner Ivánt, Beogradból Ivanica Nikola és Risztics Dusan n. si kereskedőket átkísértették Zagreba, mert a lefolytított nyomozás során adatok merültek fel ellenük, hogy szintén részesek az okmánybélyeghamisításban. Az ügyészség az értesítésre való hivatkozásra a törvényszéket a főtárgyalás elhalasztására kérte. A törvényszék az ügyész indítványának eleget tett és a pénzhamisítók bünpörének főtárgyalását az új vizsgálat befejezéséig elhalasztotta.

A Színházi Élet legújabb száma gazdag tartalommal jelent meg. Riportokon, szépirodalmi cikkeken és gazdag rovatok a kívül a lap közli Lakatos László és Stella Adorján operettjének a »Pesti lány«-nak előadásáról készült fényképfelvételeket, valamint darabmellékletül a »Darázsfelek« című ki-tűnő vígjátékot adja. A Színházi Élet a Literária árusítónál kapható tízenkét dinárért.

— Halálraítelt feleséggyilkos. Ljubljánból jelentik: A ljubljani esküdtszék csütörtökön tárgyalta Jarca Iván vasa munkás ügyét, aki 1925 november 21-én agyonütötte elvált feleségét. Az esküdtszék Jarca Ivánt halálra ítélte.

Uj ügyvédi iroda Noviszadon. Dr. Lampel Béla ügyvédi irodáját Noviszadon Laze Kostića ulica 17 (ezeltt Széchenyi-ucca) megnyitotta. Telefonszáma 178.

A Tolnai Világiapja legújabb száma az érdekes olvasnivalók és képek hosszú sorát tartalmazza. A lap a szokott mellékletekkel kedveskedik olvasóinak. A Tolnai Világiapja a Literária árusítónál kapható.

1926. június: a Szent-Margitszigeti Szanatórium megnyitása Budapsten I

A legmodernebb helygyógyászati és fizioterápiás gyógyintézet. A lakosztályban kénes, szénasavas gyógyfürdők kőszvény, reuma és női bántalmak ellen. Orvosilag vezetett tökéletes diéta konyha cukor-, gyomor-, vese- és szívbetegségek számára. Soványító- és hízó-kurák. Röntgen, Laboratórium. Vízgyógyintézet. Strandfürdő. Felvilágosítás és prospektussal szolgál egy a szanatórium, mint a

Szent-Margitszigeti Nagyszállója
kérdéselben: az Igazgatóság, Budapest, III.,
Margit-sziget,
Sürgőnycim: Budapest, Margitot. 3066

— **Eltemették a topolai szerelmi dráma áldozatait.** Topoláról jelentik: Blau Imre és Sztálics Milica kettős öngyilkossága rendkívül nagy részvétet keltett. A községben mindenki ismerte a fiatallembert és a gyönyörű szép leányt és a falu népe tömegesen zárandokolt el a két szerelmes temetésére. Blau Imrét szerdán délután négy órakor temették el a topolai izraelita temetőben, Sztálics Milica holttestét pedig csütörtök délelőtti helyezték örök nyugalomra. A tragikus véget ért Blau Imre szüleit az egész Vajdaságból clárasztották részvétárviratokkal.

— **Izgatással vádolt földmives.** Szomborból jelentik: A szombori törvényszéken csütörtökön tárgyalta dr. Vojvodics tanácsa Szorádi Márton szülőjevi földmives bűnügyét. Szorádi izgatás vádjával került a bíróság elé, a vádirat szerint 1926 március 11-ikén Szülőjevi utcáján izgatásra alkalmas adó dalt énekelt. A tárgyaláson a vádlott ittasságával védekezett. A bíróság dr. Deák Léo védő indítványára a tárgyalást bizonyítás kiegészítése végett július 3-ikára halasztotta el.

— **Elmaradt a Temesvár—Vrsac sakkmérkőzés.** Vrsacról jelentik: Június 13-án kellett volna megtartani a Temesvár—Vrsac közötti válogatott sakkmérkőzést. A mérkőzést nem tartották meg, mert a hatóságok mindkét részről leközdhetetlen akadályokat gördítettek a sakkozók elé. A vrsaci sakkklub tovább dolgozik azon, hogy a verseny megtartását egy későbbi időpontban lehetővé tegye.

— **Felmentett községi előjáróság.** Velikibecskerekéről jelentik: A belügyminiszter felmentette Jankovmost községi előjáróságát. A község bírója Sztranzki Vaszilij lett.

— **Hazatoncolták a szállodában megőrült vasesztergályost.** A szuboticei Beograd szállóban néhány nappal ezelőtt, mint a *Bácsmegyei Napló* megírta, megőrült Braund Sándor budapesti illetőségű vasesztergályos, aki átutazóban volt Szubotícán. A szerencsétlen embert a mentők beszállították a kórházba, ahol állapota annyira javult, hogy a rendőrség csütörtökön már áttoncolhatta Magyarországra.

— **Befejeződött a vrsaci sakkklub házi versenye.** Vrsacról jelentik: A vrsaci sakkklub házi versenyét, amely április elsején kezdődött, a múlt héten fejezték be. A versenyt Markovics E. nyerte meg tíz ponttal és ezzel a klub bajnoka lett 1926 első felére. A további helyezések a következők: 2. Seik József 17½ pont, 3. és 4. Cvejics Milorád és Jovanovics Josa 16½ p. 5. és 6. Weidner Antal és Gerdec Milenko 15 p. 7. Markovics G. 13½ p. 8. Meitzenbach József 13 pont, 9. Vojna János 12½ p. 10. és 11. Jünker Sándor és Ičko Jovan 12 pont.

— **Június huszonötödikén ül össze a román parlament.** Bukarestből jelentik: A román parlamentet június huszonötödikén fogják összehívni. A parlament csak tíz napos ülésszakra lesz összehívva.

— **Felépítik a leégett batina templomot.** Batinaról jelentik: A múlt évben leégett római katolikus templom felépítésére kiírt pályázat lejárt és a hitközség az építkezést a legelőssőbb ajánlattevőknek, Angyal Nándor szombori és Kladek István szuboticei vállalkozóknak adta ki. Az építkezés a szombori Gradjevinska Sekcija ellenőrzése alatt már a legközelebb megkezdődik.

— **Fegyelmi vizsgálat a bavanistai házvezetői iskolában.** Noviszadról jelentik: A közoktatásügyi minisztérium több feljelentésre fegyelmi vizsgálat megindítását rendelte el a bavanistai házvezetői iskolában. A feljelentések szerint az a vád merült fel, hogy az iskolában különböző visszaélések fordultak elő. Szerdán délután a minisztérium egyik tisztviselője Bavanistére utazott, hogy a vizsgálatot a helyszínen lefolytassa.

— **Hivatalnokszertési ügyek a noviszadi törvényszék előtt.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék csütörtökön tárgyalta Rékics Lázár palánkai földmives bűnügyét, aki az elmúlt év július 24-ikén megsértette az adókövető bizottságot. A törvényszék ezer dinár pénzbüntetésre, vagy ötven napi elzárásra ítélte Rékics Lázárt. A noviszadi törvényszék ugyancsak ezer dinár pénzbüntetésre ítélte el Pavlik Julianna kupuszina asszonyt, aki a rendőröket sértette meg.

— **Vuics Jócó házat vásárolt Noviszadon muzeuma számára.** Noviszadról jelentik: Vuics Jócó szentaj földbirtokos, mint ismeretes Noviszad városának adományozta nagyjértékű muzeumát. Vuics Jócó a muzeum elhelyezése ügyében csütörtökön Noviszadon járt, ahol tárgyalta Adamovics István dr. ügyvéddel, délben pedig résztvett a Matica ez ügyben összehívott ülésén. Vuics kijelentette, hogy a muzeum kezelési költségeire száz hold földet hasít ki birtokából. A muzeum céljára megvette a Görög iskola hetes számú házat. A muzeumot még ez évben Noviszadra szállítják.

— **Betörés.** Szentáról jelentik: A molvölgyi szövetkezet vendéglőjébe csütörtökön hajnalban betörtök. A betörők körülbelül ezer dinár készpénzt és sok bort, likört és pálinkát vittek el. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Letartóztatott bolsevik agitátor.** Noviszadról jelentik: A szabályai csendőrség letartóztatta Tittoff Kornél orosz menekültet. Tittoffnál előzőleg házkutatást tartottak és igen sok kommunista röpiratot, falragaszt és kompromittáló levelet találtak. Tittoffot átadták a noviszadi ügyészségnek.

— **A noviszadi polgári leányiskola kirándulása.** Noviszadról jelentik: A noviszadi polgári leányiskola hatvan növendéke és öt tanára szerdán kirándulást tett Beogradba, ahol az ottani iskolai hatóságok szép fogadtatásban részesítették. A kirándulók csütörtökön tértek vissza utjukról Noviszadra.

— **A szuboticei törvényszék felülvizsgálta a temetkezési és kiházasító egyesületek működését.** A szuboticei törvényszék elrendelte az összes temetkezési, kiházasító és szülészeti egyesületek felülvizsgálását. A kereskedelmi ügyek bírósága a vizsgálat vezetésével dr. Nardini Hrvoje szuboticei vizsgálóbíró bizta meg, aki a legközelebbi napokban kezdi meg működését.

— **Erkölcstelen merényletért két és fél évi fegyház.** Szomborból jelentik: A törvényszék szerdán tárgyalta Csenk Franjo sztanisicsi lakos újrafelvételi pörét. Csenket a bíróság négy évvel ezelőtti erőszakos nemű közömbösülés miatt két és fél évi fegyházra ítélte és az ítéletet a semmitörvényesség is helybenhagyta. A vád szerint Csenk Franjo erőszakot követett el Helfrich Magdolna husz éves cseléd-lányon. A szerdai tárgyaláson Weigang Terézia és Sorn Ádám azt vallották, hogy a leány könnyelmű életmódot folytatott, Csenk Jován pedig, aki az első tárgyaláson a vádlott ellen vallott, ezt a vallomását most megváltoztatta és kijelentette, hogy nem látta, csak Helfrich Magdolnától hallotta az eset megtörténtét. A bíróság Iganyec József dr. védő és Kupuszarevics Misa ügyész beszéde után a bíróság a pör újrafelvételét elutasította és elrendelte a vádlott letartóztatását.

— **Nyugdíjazás.** Velikibecskerekéről jelentik: Öfelsége Alekszandar király ukázzal nyugdíjazta Csakra Kazimir torontalmegyei árvaszéki ülnököt. A nyugdíjazott tisztviselőt harmincöt éves közgazdászati szolgálatainak elismeréséül nyugdíjazásakor előléptették és számára az első tisztviselői csoport második kategóriájának tizedik fokozatu illetményeit állapították meg és tizenöt százalékos pótlékot. Csakra Kazimir fia Csakra Emil volt noviszadi polgármesternek, a nagy szerb költőnek.

— **A Németernja—Klárija közti új vonal menetrendje.** Németernja és Klárija közti megnyílt az új keskenyvágányú vasut. A vonalon a közlekedést a Becskerek Béga—Julijin Majurkózt eddig is forgalomban levő vonatok honnyolítják le. Három vonatpár közlekedik ezen a vonalon a következő menetrend szerint: Németernjáról indul: 1.25, 12.30 és 18.33 órákor. Klárijáról indul: 1.55, 14.26 és 19.03 órákor. Ennek következtében változás áltt be a Németernja és Julijin Majur közti forgalomban is. Németernjáról az eddigi 18.48 órai indulás helyett 19.42 órákor, Julijin Majurról 2.03 helyett 1.03 és 14.23 helyett 12.10 órákor indul a vonat. Az új vasutvonalat a szuboticei vasutigazgatóság közlése szerint meg fogják hosszabbítani Sveti Huberten át Kikindáig.

— **Eljegyzés.** Molnár Szipán Mariska és Jesina Mihály (Szentaj) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **A sztari-vrbászi tüzoltók husz éves jubileuma.** Vrbászról jelentik: A sztari-vrbászi tüzoltó testület vasárnap a Mária-parkban nagy népiünnepélyt rendezett husz éves fennállásának megünneplésére. Az ünnepély kitünően sikerült.

— **Nyugdíjazás.** Noviszadról jelentik: A közoktatásügyi minisztérium legújabb rendelete szerint Bariwinkler Ferenc, novifutogi tanítót nyugdíjba helyezték.

— **Embervédelmi kiállítás Budapesten.** Ezen kiállítás, mint ezt már lapunkban is közöltük, aug. 3-ig tart. Ez idő alatt úgy az SHS, mint a magyar vasutakon féláru jeggyel lehet Budapestre és vissza utazni és a magyar vizum 20 dinár árban szerezhető be. Mint Beogradból értesülünk, a kedvezményekre jogosító igazolványok egyelőre kifogytak és csak kb. 8 nap múlva érkeznek meg a beográdi m. kir. kereskedelmi megbízotthoz (Dr. Szilágyi. Beograd, Palata Akademijske. — Telefon 20-23) és ugyanott szerezhető be e kiállításra vonatkozó mindenemű felvilágosítások. (Válaszbélyeg csatolandó).

— **Árad a Duna.** Bécsből jelentik: A Duna áradása tovább tart. Bécsben a víz állás 356.

— **Két évi börtön helyett felmentés.** Noviszadról jelentik: Marjanov Milivoj 23 éves kismargitai legény szerelmes volt Macedonics Otilka leányba és megkérte a kezét, de a leány szülei tudni sem akartak a házasságról. Marjanov Milivoj, fivére Vlada és Mihajlov Rádó társaságában 1920 január 20-án kocsiával egy szűk uccában megvárta a leányt, aki huga és jóvendőbeli vőlegénye társaságában sétált. A legények felkapták a leányt, feldobták a kocsi alá és elvágatták Rádó házához, ahol a leányt lezárva tartották, míg a csendőrök másnap rá nem akadtak. A pancsevői kerületi törvényszék 1922 október 29-én Marjanov Milivoj leányrablásért két évi börtönre, fivérére, mint bűntársat 4 havi, Mihajlov Rádót ugyanezért két havi elzárásra ítélte. A noviszadi felelőtleni bíróság csütörtökön bizonyítékok hiánya miatt valamennyi vádlottat felmentette, mert nem nyert bizonyítást, hogy a lányt akarata ellenére rabolták volna el. Az ügyész felebbezett.

— **Ikerus katarrhalist, sárgaságot gyógyít a Radeini víz.** Naponként 1—2 pohár forró Radeini vizet igyon.

— **Jullusban lesz a főtárgyalás Rákosi Mátyás és társai bűnpörében.** Budapestről jelentik: A törvényszék július 12-én tárgyalja Rákosi Mátyás és ötvenkét társa ügyét, akiket a társadalmi rend erőszakos felforgatásának büntetésével vádolnak. A tárgyalás előreláthatólag egy hétig fog tartani.

— **Szentán megkezdődtek a jövedelmi adókövetés előmunkálatai.** Szentáról jelentik: 1922., 1923., 1924. és 1925-re szóló jövedelmi és vagyonadó követéséhez szükséges előmunkálatok Szentán megkezdődtek. Az adókövetőbizottság elnöke Tokulya Nikola állami adóhivatali főtisztviselő. A munkálatok a Városháza közgyűlési termében folynak.

KINTORNA

Kohn bemegy egy áruházba és bevásárol százötven dinárért. A kasszában kivesz az erszényből egy ezres bankjegyet, amiből a pénztárosnő visszaadott pénzt s már ötödször kezdi előlőrl, mikor a pénztárosnő megkérdezi:

— Remélem, jól adtam vissza.
— Egy frászt — mondja Kohn — csak éppen hogy stimmel...

— De, kedves házasságközvetítő ur, én csak a sovány nőket szeretem.

— Van nekem egy kérem, az olyan sovány, hogyha fürdik, mindig annak a veszélynek van kitéve, hogy kifolyik a leveztető csövön.

Kohnékhoz megérkezik a Malcsi néni, mire Kohnné így szól a kis fiához:

— Mórička, adj gyorsan egy puszt a Malcsi néninek, aztán szaladj, mosd meg az arcod és a kezed

— Te Moric — mondja Grün a Blau-nak — a Sauerteig azt mondta rólad, hogy te egy gazember vagy!

— A Sauerteig? Hogy mondhatta azt, hisz jóformán nem is ismer?

Rádió-műsor

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Szomba', június 19.

Bécs (531): 16.15: Koncert, 20: Színelőadás, 22.30: Szórakoztató zene.

Milano (320): 16.30: Koncert, 21: Hangverseny.

London (365—1600): 16: Hangverseny, 20: Népszerű koncert, 22: Kabaré, 22.30: Táncczene.

Prága (368): 16.30: Uzsonnahangverseny, 20: Koncert.

Róma (425): 17.70: Jazzband, 21.10: Hangverseny, 22.45: Szórakoztató zene.

München (485): 19.45: Vidám-est, 22.20: Táncczene.

Berlin (504): 17: Koncert, 18: Uzsonnahangverseny, 20.30: Népies hangverseny, 22.30: Táncczene.

Brünn (521): 19: Koncert, 19.20: Régi német zene, 20: Színelőadás, 21.20: Táncczene.

Budapest (560): 9.30, 12 és 15: Hírek, közgazdaság, 17: Koncert, 20.30: Hangverseny, 22: Cigányzene.

Kamarai választás

tolmácsolása végett az Ipartestület ma, pénteken este hét órákor

TAGGYÜLÉST TART,

amelyre ezuton meghívja a t. tagokat AZ ELŐLJÁRÓSÁG

PATKÁNY PATKÁNYIRTÓ SZER doboza 15 dinár. Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában továbbá a Torontali Agrárbanknál Veliki-Becskereken. 10356

ISMET MINDENUTT KAPHATÓ

MATTONI
GIESHÜBLER
natürlicher
alkalischer
BAUERBRUNN

Képviselet és lerakat:

BÖHM ARMIN NOVISAD

KÖZGAZDASÁG

Az elnémult olajgyár

Örökre megszűnt a becskeréki olajgyár — A hazai olajgyárak áldozatul esnek az olasz-jugoszláv konvenciónak

Beszélgés egy halott gyár igaz atójával

Becskerékről jelentik: Manapság sajnos nem tartozik a ritkaságok közé egy nem dolgozó gyárüzem a Vajdaságban, inkább a teljes üzemmel dolgozó vajdasági gyár a ritkaság, mégis nagy feltűnést keltett gazdasági körökben a *Bácsme gyei Napló* tudósítása, mely a becskeréki olajgyár üzemének teljes beszüntetését jelentette. A becskeréki olajgyár nemcsak az ország legnagyobb olajgyára, de még nem régen az ország egyik legjobban prosperáló gyárvállalata volt és egy ilyen nagyüzemnek egyik napról a másikra történő váratlan megszűnése még a Vajdaságban is meglepetést jelentett.

Felkerestük Fuchs Oszkárt, az elnémult olajgyár igazgatóját, aki elmondta előttünk a nekrológot a halott gyártelep fölött:

— Nem hiszem, hogy ezt a gyárat valamikor még újra üzembe lehessen helyezni — mondta az igazgató szomorúan — a becskeréki olajgyár megszűnt egyszersmindenkorra. Pedig milyen kár ezért a hatalmas, nagy üzemet, hiszen csak az építkezés ma harminc millió dinárnál is nagyobb értéket képvisel. De hát hiába sirunk, ezen nem lehet változtatni. A múltkor járt nálam egy közgazdasági szaklap munkatársa s azt mondta, hogy a vajdasági gyárak legjobban tennek, ha átköltöznének Szerbiába! Hiszen megtennék szívesen, ha ezeket az épületeket át lehetne talni, de a gépeket az épületek nélkül hiába szállítjuk bárrovára.

— A mi gyárunk megszűnt dolgozni, de a többi olajgyárak is válságos helyzetben vannak. A zagrebi és koprinicai olajgyárak áldozatul estek az Olaszországgal kötött konvenciónak, amelynek értelmében leszállították az olaszországi olaj behozatali vámját és vasúti tarifáját. Ez magában is elég ok arra, hogy az ország olajgyárjai maholnap bezárjanak, azért mondom, hogy nincsen rá kilátás, hogy a mi gyárvállalatunk még egyszer üzembe kerüljön, inkább a többiek is beszüntethetik az üzemet.

— Miután a vám és fuvardíj leszállításával a belföldi olajipart megbénították, akkor jött még a pénzügyminiszter rendelete, amellyel megvonta a mi gyárunktól az adómentes benzine vonatkozó kedvezményt, ami minden más gyárnak még ma is megvan. A mi gyárunk az olajfinomításhoz évente mintegy tíz vagon benzint fogyasztott, egy vagon után 40.000 dinár az adó, tehát ez a pénzügyminiszteri rendelet azt jelentette volna, hogy a gyár üzemi költsége 400 ezer dinárral emelkedik egy esztendőben. Ezt már aztán nem lehetett bírni, hiszen enélkül sem bírnak konkurrálni a favorizált olasz étolajjal, nem maradt hát más hátra, mint az üzem haladéktalan beszüntetése.

— Hogy mit jelent az olajgyár üzembeszüntetése, azt nem kell magyaráznom. Csak arra utalok, hogy teljes üzem mellett 150—160 munkást és 30—40 tisztviselőt tudnánk foglalkoztatni. Ebben az évben 1500 hold föld repcetermését kötöttük le szerződésileg, ezt most már át kell vennünk, bár nem tudjuk többé feldolgozni, a szerződés szerinti 400 dináros áron. A jövő esztendőre már több mint 8000 hold földet ajánlottak nekünk, hogy szerződés ellenében mind repcével vetik be. Ez most persze elmarad, ami a gazdáknak okoz jelentékeny károsodást.

Visszajövet ahogy elmentünk a nagy gyártelep hosszú kerítése mellett, olyan siri csönd kísérte lépteinket, mintha egy nagy kripta mellett mentünk volna el és a nagy kémény oly sötéten meredt a magasba, mintha egy gigantikus sarkó volna egy óvás sirja fölött... (h. j.)

A kereskedelmi minisztérium tanulmányoztatja a bánáti gyárpart. Veliki-becskerékről jelentik: Savics Milivoj, kereskedelmi miniszteri osztályfőnök néhány nap óta a minisztérium megbízásából tanulmányuton jár Bánátban. Az osztályfőnök kedden és szerdán Pancseván, csütörtökön Versecen tanulmányozta a gyárpart és a közlekedésügyet. Pénteken Becskerekre, szombaton pedig Kikindára utazik.

Vajdasági kereskedők a szubotical vámhivatal ellen. Becskerekéről jelentik: A becskeréki kereskedők között nagy izgalmat okozott az, hogy a szubotical vámhivatal körülbelül négy hét óta 110 dinárral magasabb vámot vet ki a külföldi szén után, mint azelőtt, noha más vámhivatalban a mai napig is a régi vámtételeket számítják a külföldi szénre, csupán a szubotical szed 110 dinárral többet. Ez által azok a kereskedők, akik a szenet a szubotical vámhivatalban vámolják el, versenyképtelenné a többi kereskedőkkel szemben. Az érdekelt kereskedők, a becskerékiek kezdeményezésére tiltakozó beadványt intéztek a beogradi vámügyi vezérigazgató-sághoz, amelyben panaszt tesznek a szubotical vámhivatal felemelt vámtételei ellen és intézkedést kérnek aziránt, hogy az elvámolás az egész országban egyforma tarifa szerint történjék.

Görögországba csak külön engedéllyel utazhatnak a munkások. Veliki-becskerékről jelentik: A kereskedelmi minisztérium értesítette a bánáti kereskedelmi és iparkamarát, hogy azoknak a munkásoknak, akik Görögországba akarnak menni szükségük van a görög földművelési minisztérium engedélyére, utlevelüket vizumoztatni kell a beogradi görög konzulátuson és legalább négyötös drachmát kell magukkal vinniök.

Malmok közgyűlésel. Noviszadról jelentik: Az első noviszadi hengermalom részvénytársaság június 23-ikán délután három óraker közgyűlést tart. A bánáti malomipar részvénytársaság június 22-ikén délelőtt tíz óraker tartja közgyűlését.

A kereskedelemügyi minisztérium külföldi propagandája. Becskerekéről jelentik: A kereskedelmi minisztérium turista osztálya leiratott intézett a bánáti Gyárparosok Szövetségéhez, hogy az egyes vállalatok alapítási idejéről, termelési kapacitásáról jelentést és azok kivétel fényképfelvételeket küldjön a külföldi propaganda céljára.

Uj végrehajtási utasítás az iparvasutakról. Veliki-becskerékről jelentik: A bánáti kereskedelmi és iparkamara értesítést kapott a kereskedelmi minisztériumtól, hogy a miniszter aláírta az iparvasutakra vonatkozó törvény végrehajtási utasítását. Az új végrehajtási utasítás július 1-én lép életbe.

Árlejtések. Noviszadról jelentik: A Noviszadon székelő első hadseregparancsnokság mérnöki osztálya f. hó 19-én délelőtt 11 óraker nyilvános szóbeli árlejtést tart a Petar királyi laktanya ledölt kerítés falának felépítésére. Az előirányzott összeg 23.847 dinár. A petrovaradinai autoparancsnoksága Petrovaradinban július 14-én írásbeli árlejtést tart a teherautóautókat tartalékkatrészeinek beszerzésére. A novibecsei járási pénzügyigazgatóság július 15-én nyilvános szóbeli árlejtést tart 40 köbméter tüziia beszerzésére. A szarajevói posta- és táviratigazgatóság gazdasági osztálya f. hó 26-án délelőtt 11 óraker Szarajevóban írásbeli árlejtést tart postásapkák, öltönyök és 710 téli köppenye beszerzésére.

Közigazgatási árlejtések Bánátban. Torontál-Temesmegye mérnöki hivatalában Becskerekén (Vármegeház 11. sz. szoba) 1926 június 25-ikén délelőtt 11 óraker második nyilvános írásbeli árlejtést tartanak 864 köbméter vulkanikus eredetű zuzott kő szállítására a Pa-

dej—Novakanizsa—Gálja-i járási ut javítása céljából. A kömennyiség vételáraként 216.000 dinár van előirányozva. — Június 26-ikán a Valkány—szentai ut burkolásához szükséges 735 köbméter zuzott kő szállítására tartanak árlejtést. Előirányzati összeg 183.750 dinár. — Július 5-ikén Veliki Torak és Szrpszki Itebej között építendő 13 kilométer és 890 méter hosszú új ut építéséhez szükséges anyagokra, zuzott mészköre, zuzott köre és kötőanyagra. Az összes előirányzott vételár 3.238.100 dinár. — Kuman község előljárósága június 20-ikán délután 3 óraker nyilvános árlejtést tart a község házi épület kijavítási munkálataira. Előirányzat 83.000 dinár. — Gudurica község előljárósága június 29-én iskolaépület javítására tart árlejtést.

— Utépítések a Vajdaságban. Szomborból jelentik: A szombori megyei építészeti hivatalban szombaton délelőtt tartják meg a zárlejtést a Noviszad—Horgos közötti 15—21 km. utszakasz kijavítására. A Csurog—Zsahaly közötti 10—12 km., valamint a Noviszad—Kovil közötti 20—22 és fél km. utszakasz javítási munkálatai már megkezdődtek, míg a Szombor—Palánka közötti ut építése teljesen befejeződött és az új utat már át is adták a forgalomnak.

Jégeső Petrovoszelón. Petrovoszelóról jelentik: Kedden délután Petrovoszelón nagy vihar volt. Hatalmas szél kerekedett, majd eső volt és rövid ideig esett a jég. A jégverés a kukoricában okozott kisebb károkat.

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai
1926 június 17.

Budapest deviza 1262—1267, valuta 1258—1267.

Prága deviza 59.775—60.275, valuta 59.55—60.5.

Berlin deviza 7.43—7.45 milliárd márka, valuta 7.36—7.405 milliárd márka.

Bécs deviza 1251—1255, valuta 1248.5—1254.5.

Trieszt deviza 48.50—49.

London deviza 276.

Zürich, jun. 17. Zárlat: Beograd 9.125. Páris 14.80, London 25.145, Newyork 516.60, Brüsszel 15.20, Milanó 18.65, Amsterdam 207.50, Berlin 123, Bécs 72.95, Szófia 3.75, Prága 15.30, Varsó 40.5, Budapest 72.30, Bukarest 2.25.

Beograd, jun. 17. Zárlat: Páris 163, London 275.50, Newyork 56.53, Brüsszel 170, Genf 1096, Milanó 204, Amsterdam 2278, Berlin 1348, Bécs 798, Prága 167.40, Budapest 793.50, Bukarest 24.

Zagreb, jun. 17. Zárlat: Zürich 1093.32—1097.32, Páris 163.22—165.22, London 274.89—276.09, Newyork 56.37—56.77, Brüsszel 162—164, Amsterdam 22.71—22.81, Berlin 13.46—13.80, Bécs 796.80—800.80, Prága 167.20—168.20, Trieszt 203.64—204.64.

Noviszadi terménytözsde, jun. 17. Buza: 1 vagon bácskai 337.50 dinár, 3 vagon szerémi 330 dinár, 1 vagon bánáti, Szentá körzet 335 dinár. Tengeri: 6½ vagon bácskai, 150—152.50 dinár, 2 vagon, Szombor körzet 152.50 dinár, 1 vagon, franco Bosznia-Bród 165 dinár, 4 vagon bánáti 142.50 dinár, 2 vagon szerémi, Vukovár paritás. Irányzat: válto-

Szentá gabonaárak, jun. 17. A csütörtöki piacon a következő árak szerepeltek: Buza 320 dinár. Ufibuza, azonnali kasszával 225 dinár. Augusztusi fizetéssel 250 dinár. Zab 150 dinár. Köles 140 dinár. Árpa 135 dinár. Sörárpa 165 dinár. Rozs 205.50 dinár. Repce 160 dinár. Tengeri morzsolt, raktárba 140 dinár. Hajóba 142 dinár. Liszt 0-ás GG. 560 dinár, 0-ás G. 550 dinár, 2-es főzö-

liszt 510 dinár, 5-ös kenyérliszt 460 dinár, 7-es 170 dinár, 8-as 150 dinár. Korpa 145 dinár. Irányzat: szilárd. Kinálat, kereslet: élénkebb.

Budapesti gabonatözsde, jun. 17. A határidőüzletekben az irányzat lanyhább. Csütörtökön már jugoszláv számlára is teljesítettek megbízásokat. Hivatalos ármegállapítások ezer koronákban: magyar buza szeptemberre 359, zárlat 359—360, októberre 362—365, zárlat 362—363, májusra 385, rozs szeptemberre 238. A készáru piacon is gyengébb az irányzat. A forgalom mérsékelt, zabából mindössze 15—20 vagon cserélt gazdát. Rozs iránt valamivel nagyobb az érdeklődés, a tengeri drágult. A liszt piac csendes. Hivatalos árfolyamok: Buza 435—455, rozs 220—235, árpa 245—255, sörárpa 300—325, zab 275—290, tengeri 2325—2330.

Csikágói gabonatözsde, jun. 17. Buza júliusra 140.625, buza szeptemberre 135.875, buza decembre 138. Tengeri júliusra 71.625, tengeri szeptemberre 76.5, tengeri decembre 77.5. Zab júliusra 41.625, zab szeptemberre 42.125,

Newyorki gabonatözsde, jun. 17. Buza őszi vörös 171.625, buza őszi kemény 176.625. Tengeri 83.625. Liszt 725—775.

SPORT

Tennispálya felavatás. A szubotical Sport Klub tenniszszakosztálya most készült el a második tennisz-pálya építésével. Mindkét pálya a városliget legszébb és legárnyasabb részén, az erdészlak mellett fekszik. Az építkezéseket Kovács Antal a tenniszszakosztály intézője vezette. Az új tennisz-pálya ünnepélyes felavatása 19-ikén szombaton délután lesz, amit nagyszabású bankett követ a városligeti nagyvendéglő teraszán fél kilenc óras kezdettel.

Temesvár—Budapest. Budapest válogatott csapata vasárnap Temesvárott játszik, az ottani válogatottal. A mérkőzésre Budapest csapata így áll föl: Fischer — Fogl II., Fogl III. — Kelecsényi, Kovácsnay, Borsányi — Haar, Takács, Kalas, P. Szabó, Szidon. Tartalékok: Zsák, Müller, Bobrik, Fröhlich. Temesvár csapatát a Kinizsi és TAC játékosai állítják össze.

Biró Dezsőt felfüggesztette az MLSz. Budapestről jelentik: Az MLSz fegyelmi bizottsága Biró Dezsőt ideiglenesen felfüggesztette minden tisztség viselésétől. A fegyelmi határozatot azért hozta az MLSz, mert Biró a másodosztályú válogatott bécsi szereplése alkalmával a magyar kormányrendszert támadó beszédet mondott a mérkőzés után tartott banketten.

FIAT 503

egyest magában az 501-esnek a jószágát és 502-es kényelmét

Ma a legszebb, legpraktikusabb és legolcsóbb 4 üléses turalukszus-kocsi!

Nagy raktár és nagy választék

Irjon és meglátogatjuk Önt!

Fiat képviselőt

„AUTOMOBILIA“ GARAGE

Subotica, Skadarska ulica 7. Telefon 151.

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik I m r e fiunk, illetve testvé-
rünk tragikus elhunytával részvételükkel fáj-
dalmunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezuttal
hálás köszönetünket.

Bácska-Topola, 1926. június 16.

Blau család.

5408

Köszönetnyilvánítás.

Ezton mondom köszönetet mindazoknak, akik
felejtethetetlen jó férjem, fiam édesapja váratlan el-
hunytával fájdalmunkat részvételükkel enyhí-
teni igyekeztek.

Subotica, 1926. június 16.

5379

Özv. Kuluncsics Dánielné és fia József.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget és
ismerőseimet, hogy P. Kujundžić ul. 22. sz. alatt
vendéglőt nyitottam

Elsőrendű házi konyha. Havi, heti vagy napi
abonensek lego'csöbb kiszolgálása. Elsőrendű
jó borok. Állandóan frissen csapolt sör. Szolid
árak és kiszolgálás. — Egész éjjel nyitva. —
Elsőrendű zenekar. — Szíves támogatást kér

Dózsai István

vendéglős.

5280

„POMOĆ“

za porodjaj, razudatbu i pokopno udruženje
Sombor

Június hó 27-én délelőtt 9 órakor Szomborban az
„Arena“ mozi helyiségeiben tartja

rendes negyedévi közgyűlését,

melyre a tagok megjelenését ezton kérjük.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az elmúlt negyedévről.
2. A választmány jelentése.
3. A felügyelő, illetve számvizsgáló bizottság jelentése.
4. A beérkezett javaslatok tárgyalása.

Az alapszabályok szerint csak azon javaslatok lesz-
nek a közgyűlés tárgysorozatába felvéve, melyek legkés-
sőbb f. hó 24-ig a választmánynak írásban és indokol-
tan beadványok lettek.

A közgyűlésen csak a tagok vagy ezek helyett a
kedvezményezettek — az előbbiektől írásbeli meghatalma-
zásával — vehetnek részt.

5386

Az igazgatóság.

Meghívó.

A Szuboticei III. körű Temetkezési Egyesület
június hó 20-án délután 3 órakor

rendkívüli közgyűlést tart

a „Páris Szálló“ (Hungária) üvegházban, amelyre
a tisztelt tagtársak ezennel meghívottnak.

Tárgysorozat:

1. Az 5-ös bizottság jelentése.
2. Új vezetőség választása.
3. Esetleges indítványok.

Subotica, 1926. június 17.

Elnökség.

5379

A közgyűlésen csak az egyesületi tagok vehetnek részt.

MALOM

és HÁZELADÁS

Starakanjižán forgalmas helyen lévő
Leko-féle gőzmalom a hozzá tartozó
lakóházzal s egyholdnyi területtel
eladó. Érdeklődhetni Sentán a
írt csődtömeggondnoknál.

Dr. Branislav Pecárski

5398

Objava dražbe

Subotički kr. sreski sud kao grunтовna vlast svo-
jim rešenjem broj 2823/1926. odredio je nastavnu dob-
rovoljnu dražbu s pravim dejstvom ovršne dražbe na
nekretnine stečajne maše Gavro Kraus i Sin, paromlin
u Subotici.

Objekt dražbe sačinjava mlin i kuća u Subotici,
put Save Tekelije, te jedna kuća u Subotici, Miha-
novičeva ulica.

Isključna cena prvom objektu je 700.000 dinara, a
drugom 15.000 dinara. U slučaju nižih ponuda mlin i
kuća na putu Save Tekelije prodaje se ispod isključne
cene do granice od 375.000 dinara, a kuća u Miha-
novičevoi ulici do granice od 7500 dinara.

Dražba će se obaviti u petak dana 30 juna 1926
godine u 11 časova pre podne kod subotičkog sreskog
suda u sobi broj 22.

Učesnici na dražbi dužni su položiti kod sudskog
izvršitelja na licu mesta ili kod Opšte Privredne Banke
D. D. u Subotici 10% isključne cene kao kauciju. De-
taljni uslovi i informacije mogu se saznati kod suda
ili svakoga dana od 9—12 pre podne i od 4—6 po
podne u mojoj kancelariji (Wilsonova ulica broj 11,
telefon 466.)

Dr. Marko Petrović

advokat, kurator stečajne mase.

5352

Nyilatkozat

Kijelentem, hogy nem vagyok azonos
azzal a Weisz Ernővel, akit — mint a
Bácsmegeyi Napló megírta — Verbászton
szélhámosságok miatt letartóztattak.

Weisz Ernő

a szuboticei Czizler, Kaić i Drug cég
utazója

5400

Savet grada Sente

Broj 9382. adm. 1926.

Oglas

Grad Senta potrebuje 120 (Stodvadeset) vagnu, a
10000 kgr. drva za goriva. Drva ima da bude suvo,
zdravo, bez panjeva i truleži, prvoklasne kukove cepa-
nice, sa najviše 5% oblica. Drvo se bupuje postavno
želj. stanica u Senti, ili obala Tise u Senti. Sva ku-
pljeno drvo ima se dovesti i predati gradu Senti naj-
kasnije do 31. avgusta 1926. Pravilno istavljene pismene
ponude imaju se podneti Senatu grada Sente najkas-
nije do 1. jula 1926. Doznije pripele ponude neće
se uzeti u obzir. Biljevoinu kao i sve ostale troškove
snosi prodavaoc drva.

Poblža obavaštija daje gr. ekonomsko zvanje,
za vreme zvaničnih časova u Senti.

Senta, 12 juna 1926 god

Dr. Knežević m. p.

gradonačelnik.

Hirdetmény.

Senta város tanácsa részéről közlirré tétetik, hogy
a város részére 120 azaz (Egyszázhusz) vagon, a 10000
kgr. tűzifa beszerzése vált szükségessé. A fa egész-
ges, száraz, tuskó és rothatmas, elsőrendű bükk-
hasábfá legfeljebb csak 5% dorongfa lehet.

Az átvétel a sentai vasut, vagy a tiszai hajó-
állomáson történik. Az összes 120 vagon tűzifát leg-
később f. évi augusztus hó 31-ig köteles a vállalkozó
leszállítani.

Szabályszerűen felszerelt írásbeli ajánlatok Senta
város tanácsához legkésőbb f. évi július hó 1-ig bekü-
lendők, későbbben érkező ajánlatok figyelembe nem
vételnek.

Bélyegilleték és egyéb költségeket a vállalkozó
tartozik fizetni. Bővebb felvilágosítás megtudható a hi-
vatalos órák alatt a gazd. hivatalban.

Senta, 1926 június 12.

Dr. Knežević m. p.

polgármester

„DRVAR“

FA- és SZÉNKERESKEDÉS
OSIJEK I., Vinkovačka cesta 1.

Ajánlja dus raktárát mindennemű
tűzifában és csépléshez faszénben
legjutányosabb áron

„Bayer“
Aspirin
tablettái

ASPIRIN
0,5

gyakran lesznek hamisítva. Hogy
hamisítványoktól megóvjuk, köve-
telje az eredeti „Bayer“ csomagolást
6 és 20 tablettával (tábas doboz) a
kék-fehér-piros védőcímkével.
Minden más tablettát csomagolást
utasítson vissza.

Gőzgép

körülbelül 10 lóerő teljesítőképességgel
megvételre keresztek

Ajánlatok:

„Bazalt“ Kőbánya és Építő R.T.
Novisad, Trg Oslobođenja 7.

kéretnek.

5397

Fodrászok!

Nagyforgalmu, 40.00 lakosu bácskai város vasuti
állomás peronján a mai igényeknek megfelelő
férfi és női fodrász, továbbá mosdó, manicure és
masseure szalon állitok fel. Munkaerő hiánya,
illetve tökéletesítése miatt, társulnék oly becsü-
letes szerb, német és magyar nyelvet beszélő,
a női fodrászatot is tökéletesen bíró fodrászal, ki
15.000 dinár tőkebefektetéssel rendelkezik. Ajánlatok

Slavko Ivanov stanična trafika Senta

Valódi francia
LION NOIR CIPÓKRÉM

Főraktár:
Kaufmann Hermann bőrkereskedőnél
Subotica, új helyiség volt „Narod“ kávéház helyén
Nagy raktár
mindennemű butor bőrökben

Figyelem!

Új autogarázs Szentán!
Béautók, automobilon szakszerű javítása
olcsón és pontosan
Bencsik Lászlónál, Sentán

5300

Üzletátalakítás miatt

Az összes divatszineken köpenyselyem már 130 dinár. Férfiöltöny mérték után készítve 700 dinártól.

Ügyelj a címre!

V. ČOVIĆ, Rudićeva ulica.

Ügyelj a címre!

Csak rövid ideig

Csak rövid ideig

**Francisković
Gusztáv**

Lakatos és autogén hegesztő-
műhelye
SUBOTICA
Ivan Antunovičeva ulica 5
a vasútállomásnál

Elvállal: Lakatos-, víz-
vezeték szerelési mun-
kákat, törött öntöttva-
sak, géprészek és alu-
minium hegesztését.

Ugyanott egy tanonc
fizetéssel felvétetik.

A kávé akkor jó, ha
friss! 2524

Suboticán csak egy
üzletben kaphat na-
ponta négyféle friss
pörkölt kávé.

SUGÁR MANÓ CÉGNEÉL

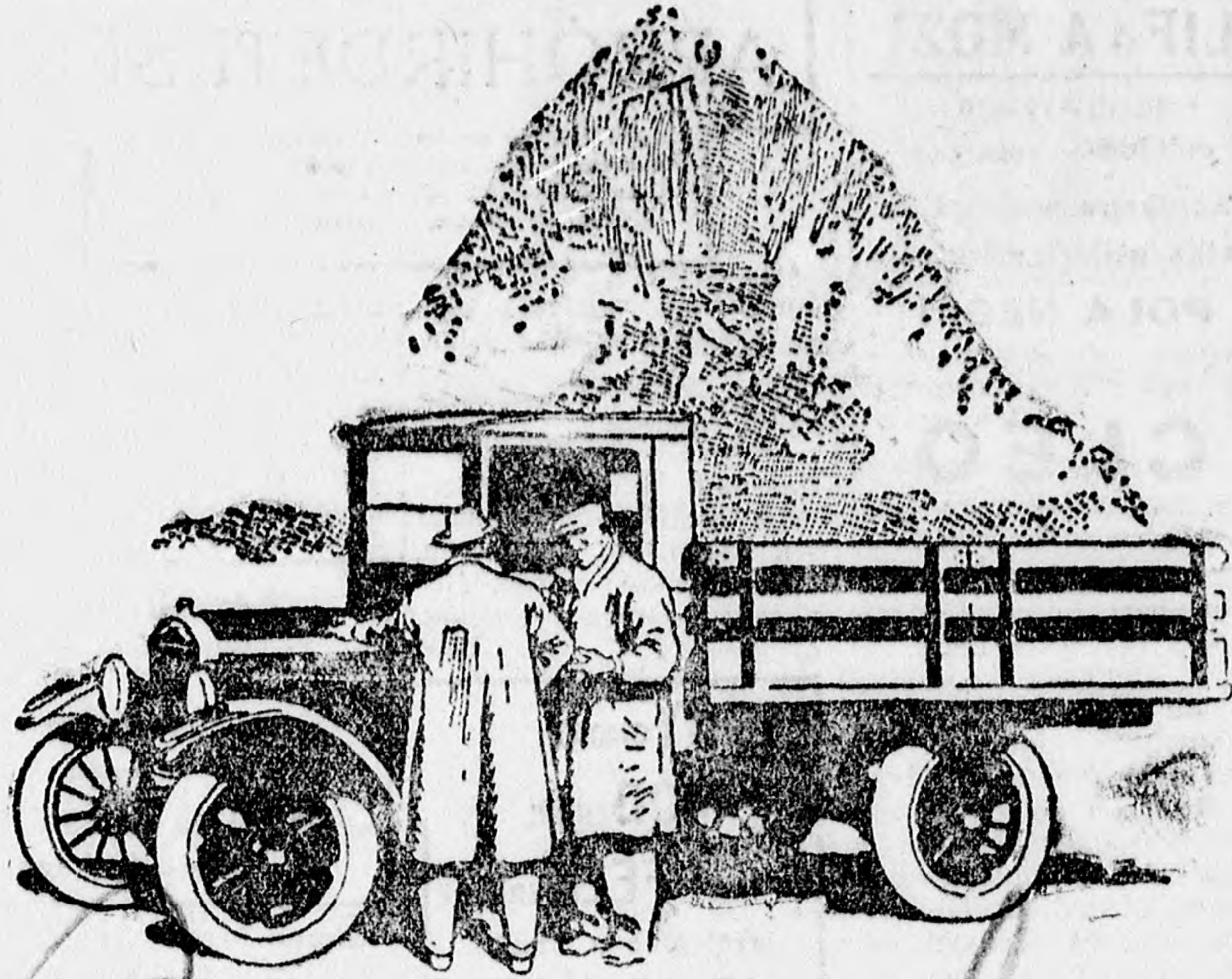
Nyári szezonra ruhát
**festesse vagy
tisztíttassa**
**Szudarevits
Albertnál**
Subotica, Skotus Viator
ul. 34. (Főposta során.)
3407

Kérjen mindenütt
**RADIĆ I DRUG-féle
tescheni
TEAVAJAT**
mely a gyermekeket leg-
jobbán hizlalja és táplálja
Kapható minden jobb
fűszer- és csemegeüzletben
Főraktár:
**Vukovičeva ul. 10.
FRANKNÁL**

Cipő- és
cipőfelsőrészkészítést
a legmodernebb kivitel-
ben és a legjutányosabb
árban vállal **Bedrušan
Nišanné Német Anna,**
Subotica, Trumbičeva 2.
Gimnáziummal szemben

Fűszer- és csemege-
kereskedők figyelmébe
Sombori juhturó
kilogrammja 26 dinár
Liptói csemegeturó
5 kgr. bődösökint 22 D.
kapható 5010
Mavró Engel
turógyár, Sombor

Jegygyűrűk
és
menyasszonyi
ajándékok
a legolcsóbbak
ÁDÁM
ékszerésznél, Rudič ul. 6.

**Mért nem választ
gondosabban!**

Gyárosok, kereskedők és gazdák, ti,
akiknek üzemetek van, miért nem foglal-
koztok behatóbban a szállítás súlyos pro-
blémájával?

Megtalálni a helyes szállítóeszközt any-
nyit jelent, mint pénzt, időt és fáradságot
takarítani meg. Bebizonyított tény, hogy
a kis szállítmányok túlnyomórésze nem
haladja meg az 1000 kgr súlyt. Ezért ter-
vezte Henry Ford az egytonnás teherautót.

Ford teherautó több fut a világon, mint
az összes többi gyártmányok együttvéve.
Miért? Mert a Ford teherautó gyors, szí-
vós s üzemköltsége a legkisebb.

Ha megbízható és gyors szállítási esz-
közre van szükségetek, ha kiadásaitokat
csökkenteni, a bevételölteket fokozni akar-
játok, szerezzenek be még ma egy Ford
teherautót.

Egytonnás típus
ár. 2.900

Lapos form
lassúdhét
oldalalakkal
Din. 43.600

Arak
franko Rakak
kötelezettség
nélkül értendők

Ford Motor Company

Látogassa még ma meg környékebeli képviselőink egyikét,
de okvetlen 24 és 25-én a városház előtti téren a nagy

Ford karavánt

amely áll 14 különféle típusu Ford személy- és teherautóból, több külön-
féle ekékel, cséplőgépekkel stb. felszerelt Fordson traktorokból.
Esténként ingyenes filmelőadások. A szabad ég alatt szakszerű demonstrá-
ciók, nagy próbaszántások, valamint traktorok különféle felhasználási lehetőségének
bemutatása.

Autorizált Ford képviselők:

GÉZA KLEIN I SINÓVI
AMERICAN AUTO WEIGAND I DRUG
SUBOTICA

KORZÓ MOZI

Junius 17-20
csütörtök - vasárnap
A világ legszebb filmje
közökhajra
A TIZ PARANCSOLAT
A színezett filmek remeke
Főszereplők:
Nita Naldy
Lilic Joy
Rode la Roque

LIFKA MOZI

Junius 17-20
csütörtök - vasárnap
Közökhajra prolongálva
Bačka jubilaris mérkőzése
POLA NEGRI
kivételes tehetségű ünnepeit
művésznő gyönyörű újdonsága
CLEO
Egy muzikus leányának tra-
gikus szerelme 6 felvonásban.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó
kétzeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felbélyezett jellegű leveleket továbbítunk
Kérdezőkódokhoz válaszbélyeg mellékelendő.

Jóízrajmu vendéglő ház-
zal együtt a főpostánál el-
adó. I. Sučićeva 7. (Ügy-
nőkök díjazva.) 5362

Használt Mercedes teher-
autó, 45 HP, 12.000 dinár-
ért, üzemenképes állapotban,
gumik nélkül eladó. Bő-
vebbet Braća Leipnik,
Zrinjski trg. 5176

Eladó Palicsan a legszebb
helyen és a legmodernebb-
bül berendezett »Abbazia«
kávéház a hitves elhalála-
zása miatt szabadkézből
eladó. Bővebbet a tulajdo-
nosnál, Vojislav Stipan-
csevics, Palić. 5347

Eladó 6 HP Umrath gar-
nitura gyárilag javítva.
Megkeresések Báló An-
tal, Bezdán. 5401

Selvem pincsikölykök el-
adók Fra Ješe trg 6. Ver-
vélre-ház. Barátok tem-
ploma mellett. 5396

Eladó egy 8 HP és 21
éves Hofher magánjáró
cséplőgarnitúra. Cséplé-
re teljesen kész. Csak sze-
mélyesen tárgyalok. le-
véltre nem válaszolok. —
Richter Mátyás, Baimok.
5388

NARODNI BIOSKOP

Junius 19 és 20-án
szombat - vasárnap
Az emberábrázolás legmo-
numentálisabb alkotása:
A TITOK
A kis francia JAKIE COOGAN-
nal a főszerepben. A budapesti
Nemzeti színház állandó műsor-
darabja filmen 6 felvonásban.
Senki sem nézi végig száraz
szemmel!
Előadások kezdete: szombaton
5 és fél 9, vasárnap 4, 6 és fél
9 órakor.

POMPADUR

kozmetikai szalon (Subo-
tica, városházépület, tel-
piac) arcápolás, manikür,
női fodrászat, hajfestés
Insectóval 30 perc alatt.
Minden időben rádió-kon-
cert. 1987

Lea kozmetika, Szombor.
Garantált eredménnyel ke-
zeli az összes szépséghi-
bákat. Lea szeplőkrém,
hámflasztkrém, arcfino-
mitó kiváló hatásúak.
Megrendelhető vidékre
is 5013

Somborban pinchehlviséz
kiadó. Cim: Flórián-u. 10.
5302

Nagy uccai szoba kony-
hával üresen kiadó. Cim
a kiadóban. 5377

Szoba butorozva vagy
üresen kiadó. VI. Petro-
gradska ulica 17. 5380

Központban uccai buto-
rozott szoba két ur
részt kiadó. Cim a kiadó-
ban. 5407

Két vagy három elegán-
san butorozott szoba kony-
hahasználattal azonnala
kiadó. Cim a kiadóban.
5379

Gummbélyegzőt bármi-
lyen nyelven készit Mol-
nár József Subotica, Fran-
kopanska ulica 25. Meg-
rendeléseket a Bácsme-
gyei Napló kiadóhivatala
is elfogad.

ITT A NYÁRI NAGY A HŐSÉG

Tartsa az ivóvizét mo-
hácsi fekete korsókba,
mert abban a víz ál-
landóan hideg marad
Egy nagyobb ra-
komány most ér-
kezett. Viszont-
eladók győ-
ződjenek meg
az árákról.
Luka Vučković, Novisad
„Kod Šargarepe“

Legszebb népregegyek fü-
zetekben a következő re-
gények: Stanislav Jaroš-
ski, Lijepa Bolničarka, Ne-
vina u ludnici, Feodora,
Casanova, melyek »Zvo-
no«, Osijek, kiadásában je-
lennek meg. Kérje könyv-
kereskedésében az első
számokat ingyen, Naklada
»Zvano«, Osijek címre.
4082

HÁZASSÁG

16 üzlettel bíró keresztény
kereskedő, 40 éves, nő-
sülne. Oly 30-40 év kö-
zötti hölgyet óhajt, kinek
50.000 dináron felüli kész-
pénzhozománya van. Vallás-
nem határoz. Teljes című
s fényképpel ellátott le-
velet »Vasakarat« jeligé-
re a kiadóba küldendők.
Diszkréciónal biztositva.
5334

Házasság céljából megis-
merkedne harmincas ke-
reskedő, izr. urileánnyal,
hozománnyal, mely bizto-
sítottatik. Ajánlatok »Molett«
jeligére a kiadóba kéret-
nek. 5402

Bácskai nagyobb gabonaexport cég keres az új kampanyra biztosítékkal rendelkező gabona-bevásárlókat
Ajánlatok
»MEGBIZHATÓ«
jeligére a kiadóhivatalba küldendők. 5393

LEVELEZÉS

Drága Hugom! Apuka,
anyuka, nagymama, nagy-
bátyánk meg én kérünk
Téged, hogy jelentkezz
minél előbb. Mi megho-
csájtunk. Ilonka. 5378

Saurer TEHERAUTÓ
5 tonnas, pótkocsival,
használt, de kitérő ál-
apotban, kedvező áron
eladó.
Hermann, Zagreb
Gjorgjevićeva ulica 23.
5378

FOGLALKOZÁS

Német kisasszonyt két kis
gyermek mellé keresek.
Baschné, VI. Vukovićeva
ulica 26. 5326

Varrólányok felvételnek.
Hírny-szalón, Štrossmayer-
ova ulica 22. (Hal-piac.)
5374

Kifutó vagy kárpitosta-
nonc felvétetik. Nagy
Gyula, Sokolska ul. 16.

Keresetük 3 malomszégd
azonnali belépésre nagy
exportalom részére. —
Előnyben részesülnek, kik
hasonló minőségben már
alkalmazva voltak. Aján-
latok a hirdetés számának
megjelölésével a lap ki-
adóhivatalába küldendők.
5361

Almoínárt keresünk mi-
előbbi belépésre négy va-
gon teljesítő képességű
malomkba. Oly szak-
emberek, akik nagyobb
exportmalomokban ilyen
minőségben dolgoztak, ön-
állóan örölni tudnak és a
tómólnárt helyettesíteni is
képesek, küldiék ajánlatai-
kat fizetők igényeik, ed-
digi működésük megjelö-
lése mellett »Almoínár«
jeligére a lap kiadóhivata-
lába. Nőtlenek előnyben.
5335

Speciális órajavitásokat
legszakszerűbben végez

Obermüller 35 Jahre alt,
verheiratet, durchaus
tüchtige Kraft, der in der
Lage ist jeden Betrieb ge-
wissenhaft zu führen
und Qualitätsmehle herzu-
stellen, sucht Posten in
Lohn- oder Handelsmühle.
Obermüller Franz Vogel,
Begei-Sv.-Giuradi, Ba-
nat. 5387

Intelligente Wienerin
(Gymm. Abs.) heiter und
temperamentvoll sucht
Stelle zu Alleinstehender
Dame. Befindet sich der-
zeit in Jugoslavien. Un-
ter »Englisch« an die Exp.
des Blattes. 5394

Házvezetőnőt izr. kere-
sek, ki a főzésen kívül
társalkodónő is lehet. —
Ajánlatok a kiadóba. 5390

Fiatalkukrászszegéd fel-
vétetik azonnali belépés-
re. Király Sándor cukrász
Feketić. 5403

VÉTEL-ELADÁS

Szombori határban 220
kat, hold szántó, kaszáló,
legelő és rét olcsón eladó.
Cim a kiadóban. 5349

ELŐNYOMDÁT

MÓDERNŰL
FELSZERELVE
legolcsóbban szállit
LEOPOLD SÁMUEL
SABLONYÁRA
SENTA 257

Új és használt autóbuzsok
tutányosan eladók. Meg-
tekinthetők autogarage
Weigand i drug, Subotica.
5666

Olcsó, sikkes
nyári kalapok és színes filcek
a legutolsó divat szerint
kaphatók

Pogány kalapszalón, Trg Fra Ješe 15.
(Ljubibratics-ház, I. em.) A Hitelbankkal szemben

SZARDINIA, RINGLI
tisztított szardella olajban v. sóslében
Oroszhallegolcsóbbankapható
Nagyban! Kicsinyben!
GINGOLD HALÜZLET SUBOTICA Telefon 4-25 sz.
A FŐPOSTA UTCÁJÁBAN

KÖZGAZDASÁGI BANK R. T.

Központ: SUBOTICA
Sombori főintézele: SOMBORI TAKARÉKPÉNZTÁR
Fiókok: APATIN, STARA-MORAVICA, PAČIR

A gazdaközönség, kereskedők és iparosok figyel-
mébe ajánlja, hogy a legelőnyösebb feltételek
mellélt folyósít rövid és hosszú lejáratu kölcsö-
nöket. A legelőnyösebb kamatozással és felmondás
nélkül elfogad

takarékbetéteket.
A legkölcsőbb bonyolít le mindenemű deviza- és valuta-
ügyleteket. — A külföldre utazó közönségnek és különösen
a kereskedőknek figyelmébe ajánlja
utazó csekket (Travellers-Cheques)
amelyek a világ minden részében minden külön igazolás
nélkül bemutatáskor beváltatnak.

A villamos világítás: biztonság
A villamos világítás: tisztaság
A villamos világítás: kényelem
A villamos világítás: megtakarítás
Önnek is villamos világítást kell bevezetni

A villanytelep városi üzlete gyorsan, olcsón és szakszerűen felszereli a villanyvilágítást, sőt kedvező üzleti feltételeket is biztosít.

VILÁGITSON VILAMOSSÁGGAL, MEGELÉGEDETT LESZ

Subotička Električna Željeznica i Osvetlenje d. d.
Odeljenje za Osvetlenje i Pogon
KOSTINA ULICA 1. — TELEFON 508.